

تاریخ آزمون

جمعه ۱۶/۰۶/۱۴۰۳

سؤالات آزمون دفترچه شماره (۱) دوره دوم متوسطه پایه دوازدهم انسانی

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سوال: ۹۰	مدت پاسخگویی: ۹۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	وضعیت پاسخگویی	شماره سوال		مدت پاسخگویی
				از	تا	
۱	ریاضیات	۱۰	اجباری	۱	۱۰	۳۰ دقیقه
				۱۱	۲۰	
				۲۱	۳۰	
۲	علوم و فنون ادبی	۱۰	اجباری	۳۱	۴۰	۳۰ دقیقه
				۴۱	۵۰	
				۵۱	۶۰	
۳	جامعه‌شناسی	۱۰	اجباری	۶۱	۷۰	۲۰ دقیقه
				۷۱	۸۰	
۴	روان‌شناسی	۱۰	اجباری	۸۱	۹۰	۱۰ دقیقه

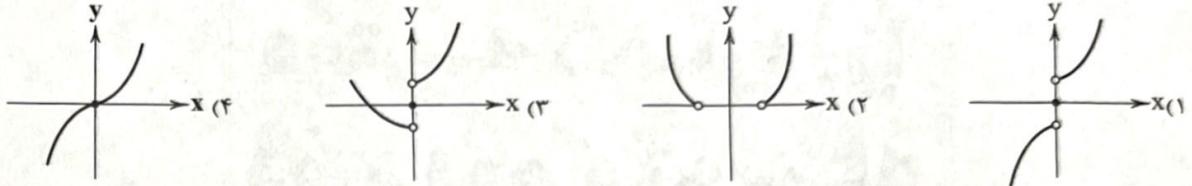
ریاضیات

ریاضی و آمار (۲)

- ۱- اگر $f = \{(2, 5), (-1, 0), (4, 1), (3, 6)\}$ و $g = \{(4, 7), (2, -3), (0, 1)\}$ باشد، تابع $3f + g$ کدام است؟
 (۱) $\{(2, 12), (4, 10)\}$ (۲) $\{(2, 18), (4, 10)\}$ (۳) $\{(8, 12), (16, 10)\}$ (۴) $\{(2, 2), (4, 8)\}$
- ۲- اگر $f(x) = [x]$ با دامنه $-1 \leq x \leq 1$ و $g(x) = x^2 + 1$ با دامنه $x \geq 0$ باشند، برد تابع $(\frac{f}{g})(x)$ چند عضو دارد؟ ([ ] نماد جزء صحیح است.)
 بی شمار (۱) ۰ (۲) ۱ (۳) ۲ (۴)

- ۳- اگر $f(x) = x^2$ و $g(x) = \text{sign}(x)$ باشند، نمودار تابع $(f+g)(x)$ کدام است؟

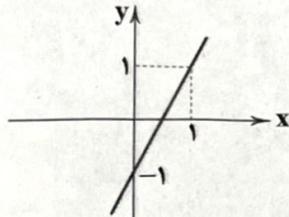
- ۴- اگر داشته باشیم $f(x) = \{(x, 2x-1) | x \in \mathbb{Z}, -1 \leq x < 2\}$ و $g(x) = \{(x, -x^2) | x \in \mathbb{Z}, 0 < x \leq 2\}$ ، نمایش زوج مرتبی تابع $(f+g)(x)$ کدام است؟

- (۱) $\{(1, 2)\}$ (۲) $\{(1, 0)\}$ (۳) $\{(1, 0), (2, -1)\}$ (۴) $\{(1, 2), (2, 7)\}$

- ۵- اگر $f = \{(\sqrt{3}, 0), (2, -1), (0, \sqrt{3}), (-2, 1)\}$ باشد، مجموعه برد تابع $f \times f$ دارای چند عضو است؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

- ۶- اگر $f(x) = x^2$ و نمودار تابع $g(x)$ به صورت زیر باشد، ضابطه تابع $(f-g)(x)$ کدام است؟

$$y = (x-1)^2 \quad (1)$$

$$y = x^2 - 1 \quad (2)$$

$$y = x^2 - 2x - 1 \quad (3)$$

$$y = (x+1)^2 \quad (4)$$

- ۷- شاخص بهای کالاها و خدمات در یک سال ۲۲۵ محاسبه شده است. تورم این اقلام در سال مورد نظر نسبت به سال پایه چند درصد بوده است؟

- (۱) ۲۵ (۲) ۷۵ (۳) ۱۲۵ (۴) نامشخص

- ۸- در یک منطقه، ۱۶۰۰ نفر از افراد ۱۶ سال و بیشتر شاغل اند. در این منطقه ۴۰۰ نفر، ۱۶ سال و بیشتر جویای کار می باشند. حداقل چند شغل

در این منطقه باید ایجاد شود تا نرخ بیکاری منطقه برابر ۱۳ درصد باشد؟

- (۱) ۱۴۰ (۲) ۱۳۰ (۳) ۱۲۰ (۴) ۱۱۵

به ترتیب کدام واژه‌ها برای پر کردن جاهای خالی مناسب است؟

«در نمودار شاخص بهای کالاها و خدمات، محور طول‌ها نشان دهنده ..... و محور عرض‌ها نشان دهنده ..... است. شاخص بهای کالاها و خدمات

به واحد اندازه‌گیری بستگی .....»

- (۱) زمان - مقدار شاخص - دارد (۲) زمان - مقدار شاخص - ندارد (۳) مقدار شاخص - زمان - دارد (۴) مقدار شاخص - زمان - ندارد

در یک متن انگلیسی درصد کلمات دشوار عددی طبیعی است و میانگین تعداد کلمات در هر جمله دو برابر آن است. اگر شاخص پایه آموزش کتاب برابر ۹ باشد، کدام گزینه می تواند درصد کلمات دشوار باشد؟

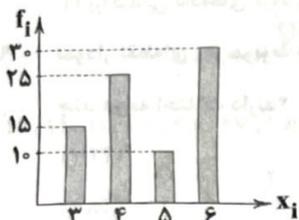
- (۱) ۸ (۲) ۹ (۳) ۱۰ (۴) ۱۱

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- اگر داده‌های آماری ۱, ۶, ۸, ۷, ۵, ۰, ۲, ۳, ۶, ۹, ۵ را با نمودار جعبه‌ای نشان دهیم، واریانس داده‌های داخل جعبه کدام است؟

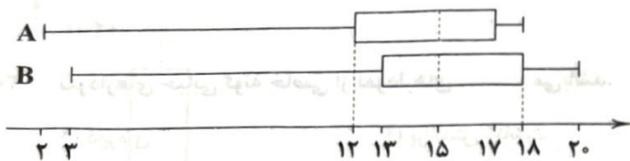
- (۱) $\frac{2}{5}$ (۲) $\frac{3}{5}$ (۳) $\frac{4}{5}$ (۴) $\frac{6}{5}$

۱۲- با توجه به نمودار میله‌ای مقابل، زاویه مربوط به داده ۴ در نمودار دایره‌ای کدام است؟

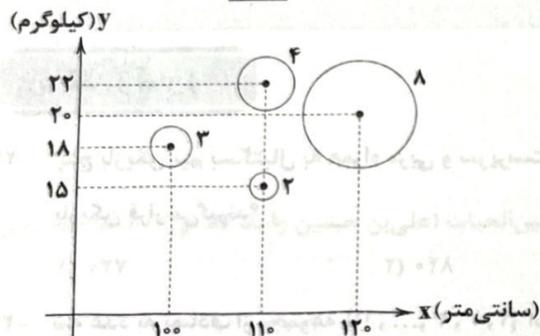
- (۱) 135°
 (۲) $112/5^\circ$
 (۳) $121/5^\circ$
 (۴) 225°

۱۳- با توجه به نمودار جعبه‌ای مربوط به نمرات دو دانش‌آموز A و B، عملکرد کدام دانش‌آموز بهتر است؟

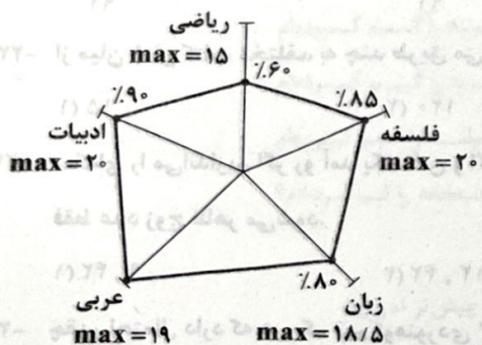
- (۱) A
 (۲) B
 (۳) یکسان است.
 (۴) نمی‌توان تعیین کرد.

۱۴- نمودار حبابی زیر مربوط به قد (X)، وزن (Y) و سن (a) چهار کودک زیر ۱۰ سال می‌باشد. کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) وزن کودک بزرگ‌تر، ۲۲ کیلوگرم است.
 (۲) وزن کودک کوتاه‌تر، از همه کم‌تر است.
 (۳) قد کودک چاق‌تر، از همه بیشتر است.
 (۴) قد کودک کوچک‌تر، ۱۱۰ سانتی‌متر است.

۱۵- با توجه به نمودار راداری زیر، مربوط به نمرات آرد، معدل او چه قدر است؟

- (۱) $16/55$
 (۲) $15/65$
 (۳) $16/56$
 (۴) $15/56$

۱۶- در نمودار دایره‌ای جدول مقابل مربوط به سن بچه‌های یک مهدکودک، زاویه مربوط به ۴ تا ۵ ساله‌ها 110° است. چند درصد از بچه‌ها بالای ۳ سال

سن	تعداد
۰-۲	۵
۲-۳	۴
۳-۴	۸
۴-۵	X
۵-۶	۸

سن دارند؟

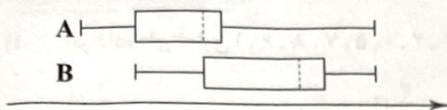
- (۱) ۵۰ (۲) ۶۵ (۳) ۷۵ (۴) ۷۰

۱۷- اگر داده‌های ۲۰, ۱۲, ۱۵, ۶, ۷, ۱۹, ۱۰, ۵, ۴, ۴, ۱۴, ۲, ۱۱, ۱۶ را به کمک نمودار جعبه‌ای نمایش دهیم، $\frac{3}{4}$ میانگین داده‌های داخل

جعبه کدام است؟

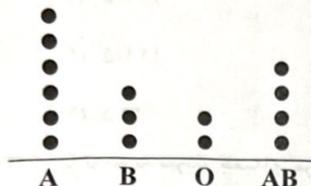
- (۱) ۷/۵ (۲) ۶ (۳) ۱۰ (۴) ۹

۱۸- با توجه به نمودارهای جعبه‌ای داده‌شده در زیر، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) نیمی از داده‌های گروه A از نیمی از داده‌های گروه B بیشتر است.
 (۲) ۷۵ درصد داده‌های گروه A از میانه داده‌های گروه B بیشتر است.
 (۳) نصف داده‌های گروه A بین میانه و چارک اول داده‌های گروه B اند.
 (۴) پراکندگی داده‌های گروه A کم‌تر از پراکندگی داده‌های گروه B است.

۱۹- نمودار نقطه‌ای زیر مربوط به گروه خونی کارمندان یک اداره است. در نمودار دایره‌ای مربوط به این داده‌ها، بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین زاویه چند درجه اختلاف دارند؟

(۱) ۱۴۴

(۲) ۴۸

(۳) ۹۶

(۴) ۶۴

۲۰- نمودارهای حبابی گونه خاصی از نمودارهای ..... می‌باشد.

(۴) نقطه‌ای

(۳) میله‌ای

(۲) پراکنش نگاشت

(۱) دایره‌ای

توجه: داوطلب گرامی، می‌توانید به سوالات ۲۱ تا ۳۰ درس ریاضی و آمار (۳) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

ریاضی و آمار (۲)

۲۱- پنج بازیکن تیم بسکتبال به همراه مربی و سرپرست تیم در یک ردیف به تصادف ایستاده‌اند. در چند حالت بین مربی و سرپرست، دو بازیکن قرار می‌گیرند؟

(۴) ۱۲۴۰

(۳) ۹۶۰

(۲) ۸۴۰

(۱) ۷۲۰

۲۲- سه عدد به تصادف از مجموعه $\{1, 2, 3, \dots, 11\}$ انتخاب می‌کنیم، با کدام احتمال حاصل ضرب این سه عدد بر ۵ بخش پذیر است؟

(۴) $\frac{28}{55}$ (۳) $\frac{27}{55}$ (۲) $\frac{28}{91}$ (۱) $\frac{27}{91}$

۲۳- از میان شش کتاب مختلف، به چند طریق می‌توانیم چهار کتاب را در یک قفسه کنار هم بچینیم؟

(۴) ۳۶۰

(۳) ۲۴۰

(۲) ۱۲۰

(۱) ۱۵

۲۴- سکه‌ای را می‌اندازیم اگر رو آمد یک تاس و اگر پشت آمد دو تاس می‌ریزیم. فضای نمونه‌ای این آزمایش ..... عضو و در ..... حالت فقط عدد زوج ظاهر می‌شود.

(۴) ۱۲, ۳۶

(۳) ۹, ۳۶

(۲) ۱۲, ۴۲

(۱) ۹, ۴۲

۲۵- چقدر احتمال دارد که در یک تیم کوهنوردی ۳ نفره، هیچ دو نفری در یک ماه از سال متولد نشده باشند؟

(۴) $\frac{55}{72}$ (۳) $\frac{25}{72}$ (۲) $\frac{19}{36}$ (۱) $\frac{17}{36}$

۲۶- هر یک از اعداد طبیعی کم‌تر از ۲۱ را روی یک کارت می‌نویسیم و پس از مخلوط کردن به طور تصادفی یک کارت برمی‌داریم. اگر A پیشامد آن باشد که عدد روی کارت مضرب ۳ باشد و B پیشامد آن باشد که عدد روی کارت مضرب ۶ باشد، آن‌گاه احتمال وقوع پیشامد $A-B$ کدام است؟

(۴) $\frac{1}{25}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{15}$ (۱) $\frac{1}{1}$

۲۷- اگر A و B دو پیشامد ناسازگار باشند به طوری که $P(A \cup B) = \frac{17}{30}$ و $P(A') = \frac{1}{24}$ ، آن‌گاه $P(B')$ کدام است؟

(۴) $\frac{1}{94}$ (۳) $\frac{1}{93}$ (۲) $\frac{1}{92}$ (۱) $\frac{1}{91}$

۲۸- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) تعداد اعضای نمونه را اندازه نمونه می‌گویند.
 (۲) اگر داده دور افتاده داشته باشیم، میانگین و انحراف معیار، معیارهای مناسبی برای توصیف داده‌ها نیستند.
 (۳) در گام چهارم چرخه آمار، باید بتوانیم با تفسیر نتایج، برای پرسش اصلی پاسخی پیدا کنیم.
 (۴) در گام «طرح و برنامه‌ریزی» سعی می‌کنیم اطلاعات کیفی را تا حد ممکن به اطلاعات عددی تبدیل کنیم.

۲۹- در داده‌های آماری زیر، اگر چارک‌های اول تا سوم را با Q_1 ، Q_2 و Q_3 نمایش دهیم، حاصل $\frac{Q_1 - 2Q_2 + Q_3}{Q_1 + Q_3}$ کدام است؟

۱۴، ۱۵، ۱۱، ۳۶، ۲۸، ۲۷، ۲۸، ۲۷، ۵۱، ۴۶، ۳۷، ۳۸، ۴۰، ۱۸، ۴۱

$$\frac{3}{28} \text{ (۴)}$$

$$\frac{1}{29} \text{ (۳)}$$

$$\frac{3}{14} \text{ (۲)}$$

(۱) صفر

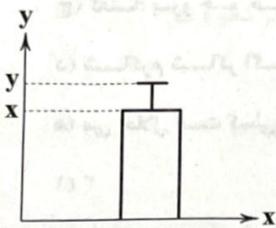
۳۰- برای داده‌های آماری ۳۳، ۲۷، ۳۱، ۳۹، ۳۵ نمودار زیر رسم شده است. حاصل $5x - 3y$ کدام است؟

(۱) ۵۱

(۲) ۵۲

(۳) ۵۳

(۴) ۵۴

علوم و فنون ادبی

علوم و فنون ادبی (۲)

۳۱- نام نویسنده چند اثر در برابر آن نادرست آمده است؟

«عالم‌آرای عباسی (اسکندریبگ) / مجالس المؤمنین (قاضی نورالله شوشتری) / عین‌الحیات (علی‌بن حسین واعظ کاشفی) / جامع عباسی (شیخ طوسی) / تذکره شاه طهماسب (شاه طهماسب صفوی)»

(۴) ۱

(۳) ۲

(۲) ۳

(۱) ۴

۳۲- در کدام بیت واژه‌ای به کار رفته است که پیش از دوره هندی در شعر رایج نبود؟

- (۱) از جنون این عالم بیگانه را گم کرده‌ام / آسمان سیرم، زمین خانه را گم کرده‌ام
 (۲) نه من از خود، نه کسی از حال من دارد خبر / دل مرا و من دل دیوانه را گم کرده‌ام
 (۳) چون سلیمانم که از کف داده‌ام تاج و نگین / تاز مستی شیشه و پیمان را گم کرده‌ام
 (۴) طفل می‌گرید چو راه خانه را گم می‌کند / چون نگریم من که صاحب‌خانه را گم کرده‌ام؟

۳۳- کدام گزینه اطلاعات نادرستی درباره قلمرو فکری شعر «سبک هندی» ارائه می‌کند؟

- (۱) شعر در سبک هندی بیشتر در تکبیت خلاصه شده است و طول و عرض معنا از یک بیت پیش‌تر نمی‌رود.
 (۲) شعر هندی شعری صورت‌گراست، نه معنی‌گرا و شاعران به زبان بیشتر توجه دارند تا به معنی.
 (۳) شاعران این دوره به دنبال مضمون‌سازی، از هر چیزی در عالم طبیعت یا در ذهن استفاده کردند، اما این‌ها همه در سطح‌اند.
 (۴) شاعران این دوره معمولاً مطالب فلسفی، عرفانی و غنایی گذشتگان را به شیوه خود بازگو می‌کردند.

۳۴- در کدام گزینه ویژگی زبانی «کاربرد وجه وصفی» وجود دارد؟

- (۱) در آن روز در باغ خاصه شریفه، بزم شاهانه آراسته مطعومات و مشروبات بی‌اندازه مهیا و آماده گردانیدند.
 (۲) دنیادیدگان جهان‌گرد چون چرخ کهنسال بر گرد کره خاک گشته‌اند.
 (۳) متفق‌اند که نوعروسی چنین از مادر خاک در وجود نیامده.
 (۴) در اندک وقتی طی آن مسافت نمودند و به میدانی که بر سر دو راه واقع است، نزول اجلال فرمودند.

۳۵- در کدام گزینه آرایه «اسلوب معادله» به عنوان یکی از آرایه‌های پرکاربرد شعر سبک هندی دیده نمی‌شود؟

- (۱) اشک ندامت است سیه‌کار را فزون
 (۲) شراب گردد کدورت نبرد از دل ما
 (۳) دخل بی جا ندهد غیر خجالت اثری
 (۴) آشکارا نپسندد دگر آن روی چو ماه

۳۶- در چند بیت آرایه «تشبیه» وجود دارد؟

- (الف) ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست؟
 (ب) گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم
 (ج) گفتا: برو چو خاک تحمل کن ای فقیه
 (د) شاکرم شاکر اگر زهر پیایی بخشد
 (ه) می حلال است کسی را که بود خانه بهشت
- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

۳۷- کدام یک از ابیات زیر در وزن «مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن» سروده شده است؟

- (۱) راهی ست راه عشق که هیچش کناره نیست
 (۲) با صبر تویی محرم رو سخت تویی در غم
 (۳) جز نقش تو در نظر نیامد ما را
 (۴) بی ماه مهرافروز خود تا بگذرانم روز خود

۳۸- کدام گزینه با بیت «دوش ز درد دل مها تا به سحر نخفته‌ام / زان که تو مکر دشمنان در حق من شنیده‌ای» هم وزن است؟

- (۱) عاجز و بی‌کسم مبین اشک چو اطلسم مبین
 (۲) قصد جفاها نکنی ور بکنی با دل من
 (۳) ای که هم آغوش یار حورسرخستی
 (۴) چون بزند گردنم سجده کند گردنش

۳۹- وزن کدام بیت «همسان دولختی» نیست؟

- (۱) دوستان دشمن گرفتن هرگز عادت نبود
 (۲) چون من خیال رویت جانا به خواب بینم؟
 (۳) ای دل چون آهنت بوده چو آینه‌ای
 (۴) در دایره قسمت ما نقطه تسلیمیم

۴۰- بیت «صبر مرا خواب بُرد عقل مرا آب برد / کار مرا یار برد، تا چه شود کار من» با بیت کدام گزینه هم وزن است؟

- (۱) جان و روان من تویی، فاتحه‌خوان من تویی
 (۲) عاشق جور یار شو، عاشق مهر یار نی
 (۳) غصه در آن دل بود کز هوس او تهی است
 (۴) هم چو کتابی است جهان، جامع احکام نهان

علوم و فنون ادبی (۱)

۴۱- با توجه به «ویژگی‌های فکری» سبک کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) نذر و فتوح صومعه در وجه می‌نهمیم
- (۲) خیز بت‌رویها تا مجلس زی سبزه بریم
- (۳) چگونه طوف کنم در فضای عالم قدس؟
- (۴) خیز تا خرقة صوفی به خرابات بریم
- (۱) دلوق ریاب به آب خرابات برکشیم
- (۲) که جهان تازه شد و ما ز جهان تازه‌تریم
- (۳) که در سراچه ترکیب، تخته‌بند تنم
- (۴) شطح و طامات به بازار خرافات بریم

۴۲- در همه گزینه‌ها به عوامل مهم پیشرفت زبان و ادب فارسی در «قرن‌های پنجم و ششم» اشاره شده است، به جز.....

- (۱) توسعه مدارس و مراکز تعلیم
- (۲) لشکرکشی‌ها و فتوحات غزنویان
- (۳) علاقه‌مندی شاهان در جلب عالمان و ادیبان به دربار
- (۴) تشدید انتقادهای سیاسی و اجتماعی در شعر و نثر

۴۳- در کدام گزینه به نام یکی از شاعران حوزه شمال غرب ایران در سده‌های پنجم و ششم اشاره شده است؟

- (۱) انوری
- (۲) خاقانی
- (۳) جمال‌الدین عبدالرزاق
- (۴) سنایی

۴۴- مفهوم واژه «ساختگی» در عبارت زیر، از کدام گزینه دریافت نمی‌شود؟

«چنین آورده‌اند که نصرین احمد که واسطه عقد آل سامان بود، و اوج دولت آن خاندان، ایام ملک او بود، و اسباب تمنع و علل ترفع در غایت ساختگی بود، خزاین آراسته و لشکر جزار و بندگان فرمان‌بردار. زمستان به دارالملک بخارا مقام کردی.»

- (۱) دیگر روز جنید خادم را فرمود که ساختگی جهاد کن؛ پس شیخ با هر هشت به جهاد رفتند به روم.
- (۲) و عاقبت کارشان ریا و ساختگی است و زود مکشوف شود و حقیقت حالش نموده شود.

(۳) می‌دانید که شیطان دشمن است و با او عداوت نمی‌کنید و می‌دانید که مرگ هست و ساختگی مرگ نمی‌کنید.

(۴) پس دلاوران را از بهر شبیخون ساختگی فرماییم و بر سر ایشان چون قضا نزول کنیم و گرد از ایشان برآریم و کام خود برانیم.

۴۵- در کدام گزینه به نام یکی از کسانی اشاره شده که در قرن ششم موجب تحوّل غزل فارسی شد؟

- (۱) ز معشوق نیکو و ممدوح نیک
- (۲) ای سنایی چو یافتی امکان
- (۳) نظامی ز گنجینه بگشای بند
- (۴) فرّ فریدونی از جلال تو ظاهر
- (۱) غزل‌گو شد و مدح‌خوان عنصری
- (۲) بنمای اندرین سخن برهان
- (۳) گرفتاری گنجه تا چند؟ چند؟
- (۴) چهر منوچهری از جمال تو تابان

۴۶- قافیه کدام بیت «معیوب» است؟

- (۱) از بهشت آورد یزدان، بنندگان
- (۲) گفت پیغمبر که حق فرموده است
- (۳) یا محبت در درون، شعله زند
- (۴) هدیه‌های دوستان با هم‌دگر
- (۱) تا نمایدشان سقر پروردگان
- (۲) من نگنجم هیچ در بالا و پست
- (۳) زفت گردد، وز اثر فارغ کند
- (۴) نیست اندر دوستی آلا صور

۴۷- قافیه کدام گزینه فاقد «حروف الحاقی» است؟

- (۱) گفت استاد اصولی را کاندرا آ
- (۲) گفت: ای شه، بر من عور گدای
- (۳) کاندرا ایمان، خلق عاشق‌تر شدند
- (۴) چون سلیمان را سراپرده زدند
- (۱) زو برون آر از وثاق آن شیشه را
- (۲) قول دشمن مشنو از بهر خدای
- (۳) در فنای جسم، صادق‌تر شدند
- (۴) جمله مرغانش به خدمت آمدند

۴۸- کدام گزینه «ذوقافیتین» است؟

- (۱) دی بنواخت یار من بنده غم رسیده را
 (۲) ای بگرفته از وفا گوشه کران چرا چرا؟
 (۳) چون همه عشق روی توست جمله رضای نفس ما
 (۴) طوق جنون سلسله شد باز مکن سلسله را
- داد ز خویش چاشنی جان ستم چشیده را
 بر من خسته کرده‌ای روی گران چرا چرا؟
 کفر شده‌ست لاجرم ترک هوای نفس ما
 لایه‌گری می‌کنمت راه تو زن قافله را

۴۹- در کدام گزینه «ردیف» وجود دارد؟

- (۱) نفس خرگوشت به صحرا در چرا
 (۲) رنگ رو از حال دل دارد نشان
 (۳) ترک خواب غفلت خرگوش کن
 (۴) چون رسول روم این الفاظ تر
- توبه قعر این چه چون و چرا
 رحمت کن مهر من در دل نشان
 غرّه این شیر، ای خراگوش کن
 در سماع آورد شد مشتاق تر

۵۰- در کدام گزینه، شاعر مخاطب را از «وابستگی به ظواهر دنیوی» برحذر می‌دارد؟

- (۱) حدیث عشق سزاوار گوش زاهد نیست
 (۲) ز آفتاب قیامت اگر خبر داری
 (۳) میند دل به هوای جهان بی‌حاصل
 (۴) اگر چه جرأت اهل نیاز بی‌ادبی است
- زال آب گهر در دهان مار مریز
 به فرق بی‌گلّهان سایه کن، غبار مریز
 ز جهل، تخم تعلق به شوره‌زار مریز
 ز شرم آب شو و جز به پای یار مریز

توجه: داوطلب گرامی، می‌توانید به سوالات ۵۱ تا ۶۰ درس علوم و فنون ادبی (۳) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

علوم و فنون ادبی (۳)

۵۱- عبارت زیر، معرف کدام شخصیت ادبی است؟

«او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف، به سبک گلستان سعدی نوشت و موجب اقبال عامه به نثر گردید.»

- (۱) علامه علی‌اکبر دهخدا (۲) ادیب‌الممالک فراهانی (۳) قائم مقام فراهانی (۴) میرزا آقاخان کرمانی

۵۲- عبارت زیر، معرف کیست؟

«وی سردبیری روزنامه مجلس را بر عهده داشت و شعرش از زندگی سیاسی او جدا نبود و دیوان او شامل قصاید، ترجیع‌بندها و مستطاهایی است که بسیاری از حوادث و اوضاع دوران زندگی‌اش را بیان می‌کنند.»

- (۱) عارف قزوینی (۲) قائم مقام فراهانی (۳) میرزا محمدصادق امیری (۴) علی‌اکبر دهخدا

۵۳- عبارت درج‌شده در برابر کدام شخصیت ادبی نادرست است؟

(۱) محمدتقی بهار (ملک‌الشعرا): او، با زبان حماسی و در سبک خراسانی شعر می‌سرود و علاوه بر تحقیق و تدریس در دانشگاه، در حوزه سیاست و روزنامه‌نویسی نیز فعالیت داشت.

(۲) فرّخی یزدی: تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. آشنایی با سعدی طبع وی را شکوفا ساخت.

(۳) علامه علی‌اکبر دهخدا: او در رواج نثر ساده و عامیانه که بعدها در داستان‌های محمدعلی جمال‌زاده و صادق هدایت به کار رفت، نقش مؤثری داشت.

(۴) میرزاآقا تبریزی: زبان نمایش‌نامه‌های او برخلاف نثر داستانی قبل از مشروطه ساده، روان، بی‌تکلف و عوام‌فهم نیست.

۵۴- تقطیع هجایی و ارکانی کدام بیت به شکل «U - U / UU - U / - U - U» است؟

- (۱) چو کسی نمی‌تواند که بیوسد آستینت
(۲) چون لعل آبدار تو از روی دلبری
(۳) جهان اگر چه مرا برقرار خود نگذاشت
(۴) می‌رساند رنج و پندارم که راحت می‌رساند

۵۵- کدام گزینه با بیت «گر پند می‌دهندم و گر بند می‌نهند / ما دست داده‌ایم به هر حال بند را» هم‌وزن است؟

- (۱) فرهاد شورانگیز اگر در پای سنگی جان بداد
(۲) بر غریبان رحمت آور چون غریبی در جهان
(۳) از شرم شود غرق عرق صبح جهان‌تاب
(۴) تاکی زنیذ تیغ جفا بر شکستگان

۵۶- وزن کدام بیت «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» است؟

- (۱) و گر کباب نیابم تفاوتی نکند
(۲) چرا خفته است چشم نیم مست
(۳) تا پشت کمان می‌شکند ابروی شوخت
(۴) ماه فرو رفت و آفتاب برآمد

۵۷- در کدام گزینه به وزن بیت «تو را شبی نگزیرد ز چنگ و نغمه زیر / مرا دمی نشکبید ز آه و ناله زار» اشاره شده است؟

- (۱) مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن
(۲) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
(۳) مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فععلن
(۴) مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن

۵۸- همه گزینه‌ها بر وزن‌هایی با پایه‌های آوایی «ناهمسان» سروده شده‌اند و «آرایه تلمیح» دارند، به جز.....

- (۱) دی شیخ با چراغ همی‌گشت گرد شهر
(۲) شور شیرین تو را نازم که بعد از قرن‌ها
(۳) تویی به حسن چو لیلی، ولیک هیچ شبی
(۴) یار بی‌پسورده از در و دیوار

۵۹- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) نیست جز طول امل در کف مرا از عمر هیچ
(۲) جایی که تخت و مسند جم می‌رود به باد
(۳) به دور گل منشین بی شراب و شاهد و چنگ
(۴) وضع دوران بنگر ساغر عشرت برگیر

۶۰- همه ابیات کدام گزینه با بیت «هر کاو نظری دارد با یار کمان ابرو / باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها» تناسب معنایی ندارد؟

- (الف) در سفالین کاسه رندان به خواری منگرید
(ب) کشته شمشیر عشق، حال نگوید که چون؟
(ج) در نیارد به کف آن‌کس که ز دریا ترسد
(د) ای خوی نیک کرده به اخلاق بد بدل
(ه) نماز در خم آن ابروان محرابی
(و) گرت دل است که سرمایه‌دار وصل شوی

(۴) الف - د

(۳) ج - و

(۲) ب - د

(۱) ج - ه

۶۱- یکی از جامعه‌شناسان فرانسوی به نام ..... معتقد بود فاتحان در گذشته تاریخ، با ..... بر ثروت خود می‌افزودند، ولی با رشد علم

تجربی و صنعت، ثروت از طریق ..... به دست می‌آید. به همین دلیل، بعد از ..... جنگ از زندگی بشر رخت برمی‌بندد و از دیدگاه او، جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، امری ..... است.

(۱) آگوست کنت - غلبه بر طبیعت - اقتصاد صنعتی - دوران رنسانس - ذاتی

(۲) ساموئل هانتینگتون - غنایم جنگی - غلبه بر طبیعت - دوران رنسانس - عارضی و تحمیلی

(۳) آگوست کنت - غنایم جنگی - غلبه بر طبیعت - انقلاب صنعتی - عارضی و تحمیلی

(۴) ساموئل هانتینگتون - غلبه بر طبیعت - اقتصاد صنعتی - انقلاب صنعتی - ذاتی

۶۲- نظریه «جنگ تمدن‌ها» را چه کسی مطرح کرد و کدام‌یک از عبارات‌های زیر به نظریه جنگ تمدن‌ها، مربوط نیست؟

(۱) ساموئل هانتینگتون - این نظریه عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی را تهدید می‌کند.

(۲) توماس مالتوس - رقابت‌ها و درگیری‌ها، بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ، به وقوع خواهد پیوست.

(۳) ساموئل هانتینگتون - در آخرین مرحله درگیری‌ها، دیگر دولت ملت‌ها، بازیگران اصلی صحنه روابط بین‌المللی نیستند.

(۴) توماس مالتوس - پس از فروپاشی بلوک شرق، جنگ به تمدن‌هایی منتقل می‌شود که قبلاً تحت سلطه جهان غرب بودند.

۶۳- به ترتیب عبارات‌های «تعدادی از کشورها، الگوهای کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند» و «چالش و نزاع بین

کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند»، مربوط به کدام تقسیم‌بندی‌ها می‌باشند و

سرانجام با فعال شدن کدام تقسیم‌بندی، بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی دیگر بار فعال خواهند شد؟

(۱) توسعه‌یافته و توسعه‌نیافته - استعمارگر و استعمارزده - تقابل شمال و جنوب

(۲) کشورهای ثروتمند و فقیر - تقابل شمال و جنوب - مرکز و پیرامون

(۳) کشورهای ثروتمند و فقیر - استعمارگر و استعمارزده - توسعه‌نیافته و توسعه‌یافته

(۴) توسعه‌یافته و توسعه‌نیافته - تقابل شمال و جنوب - کشورهای غربی و غیرغربی

۶۴- کدام گزینه به ترتیب در رابطه با چالش فقر و غنا درست می‌باشد، اما در رابطه با بحران اقتصادی درست نیست؟

(۱) چالش فقر و غنا، هویت اقتصادی دارد - در تاریخ اقتصاد سرمایه‌داری غرب، بحران‌های اقتصادی به طور مداوم و با شدت و ضعف‌های یکسان پدید آمده‌اند.

(۲) آسیب‌های مربوط به چالش فقر و غنا، تمامی جامعه را دربر می‌گیرد - بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.

(۳) چالش فقر و غنا، اغلب دورهای مقطعی است - بحران‌های اقتصادی، در ابتدا به کشورهای غربی محدود می‌شدند و از عوامل داخلی آن‌ها اثر می‌پذیرفتند.

(۴) زیان اقتصادی چالش فقر و غنا کم‌تر از زیان اقتصادی جنگ جهانی اول نبود - مهم‌ترین بحران‌های اقتصادی در فاصله بین دو جنگ جهانی،

یعنی سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ اتفاق افتاد.

۶۵- عبارات‌های «طبیعت، ماده خام نیست، بلکه از ابعاد و نیروهای ماورائی برخوردار است»، «طبیعت و هر چه در آن است، نشانه‌های خداوندند»

و «انسان با تسخیر طبیعت و تصرف آن، می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند»، به ترتیب به دیدگاه کدام فرهنگ‌ها درباره

طبیعت و محیط زیست اشاره دارند؟

(۲) رویکرد فرهنگ اساطیری - فرهنگ مدرن - نگاه توحیدی

(۱) دیدگاه فرهنگ معاصر - فرهنگ اساطیری - نگاه توحیدی

(۴) نگاه توحیدی - فرهنگ اساطیری - فرهنگ مدرن

(۳) نگاه اساطیری - نگاه توحیدی - فرهنگ مدرن

- ۶۶- نخستین بیدارگران اسلامی چه کسانی بودند و کدام وقایع، نمونه‌هایی از حرکت‌های نخستین بیدارگران اسلامی در ایران بودند و برخی بیدارگران، دلیل قدرتمندی جوامع غربی را در چه چیزی می‌دانستند؟ (به ترتیب)
- ۱) کسانی که حضور سیاسی و اقتصادی کشورهای استعمارگر را فرصت می‌دانستند - حضور فعال عالمان دینی در مقابله با روسیه تزاری و تدوین رساله‌های جهادیه - در این می‌دانستند که توان نظامی و اقتصادی غرب بسیار بالاست.
  - ۲) کسانی که به خطر جوامع غربی و شیوه برخورد دولت‌های اسلامی در برابر غرب، توجه کردند - اقدامات سید جمال‌الدین اسدآبادی و شاگردان او - در این می‌دانستند که عملکرد غربی‌ها، اغلب همان است که مورد توجه اسلام نیز می‌باشد.
  - ۳) کسانی که حرکت‌ها و جنبش‌هایی را در مقابله با غرب به وجود آوردند - اصلاحات امیرکبیر و حکم میرزای شیرازی در تحریم تنباکو - در این می‌دانستند که عملکرد غربی‌ها، اغلب همان است که مورد توجه اسلام نیز می‌باشد.
  - ۴) کسانی که به ناسیونالیسم که اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه غرب متجدد بود، روی آورده بودند - اصلاحات امیرکبیر و تدوین رساله‌های جهادیه - در این می‌دانستند که توان نظامی و اقتصادی غرب بسیار بالاست.
- ۶۷- جامعه‌شناسان قرن نوزدهم، کدام روش را تنها راه درست برای شناخت جهان هستی می‌دانستند، آن‌ها در برخورد با نخبگان جوامع غیرغربی، تنها راه پیشرفت و توسعه دیگر فرهنگ‌ها را چه می‌دانستند، از چه زمانی، استقلال معرفت علمی - تجربی مخدوش شد و هویت روشنگرانه آن مورد تردید قرار گرفت و بحران‌های معرفتی و معنوی غرب، به کدام لایه‌های هویتی غرب تعلق دارند؟ (به ترتیب)
- ۱) روش حسی و تجربی - گرایش به دین و معنویت - از قرن نوزدهم - سکولاریسم و اومانیزم
  - ۲) شناخت از راه عقل و تجربه - پیروی از فلسفه روشنگری مدرن - با مشخص شدن ناسازگاری ابعاد معرفتی غرب - لایه‌های سطحی تر فرهنگ معاصر غرب
  - ۳) شناخت از راه عقل و تجربه - عدم تردید در اصول و مبانی فرهنگ غرب - از قرن بیستم - اومانیزم و روشنگری
  - ۴) روش حسی و تجربی - پیروی از فرهنگ غرب - با مشخص شدن وابستگی علم تجربی به معرفت‌های غیرتجربی - عمیق‌ترین لایه فرهنگ معاصر غرب
- ۶۸- به ترتیب، اصالت بخشیدن به انسان دنیوی، چه پیامدی به دنبال دارد و کدام‌یک از موارد زیر، پیامد اجتماعی «گریز از سکولاریسم در جوامع غربی» نیست؟
- ۱) رونق حقایق قدسی - برخی از نخبگان جهان غرب را به جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت.
  - ۲) بازگشت به ابعاد دنیوی - مهاجران ساکن کشورهای غربی را که اغلب مرعوب فرهنگ مدرن شده بودند، به سوی هویت دینی خود فراخواند.
  - ۳) مرگ آرمان‌ها و امیدها - بازار معنویت‌های کاذب و دروغین را رونق بخشید.
  - ۴) پوچ‌گرایی - دین از آخرین عرصه حضور خود یعنی فرهنگ عمومی جوامع غربی بیرون رفت.
- ۶۹- به ترتیب بیان کنید دو عنصر برتر در فرهنگ اسلامی که اغلب در حاشیه مناسبات قدرتهای قومی، باقی مانده بودند، چه نام دارند، دولت‌های کشورهای مسلمان در چه صورتی آسیب‌پذیری بیشتری در برابر کشورهای غربی پیدا می‌کردند و سرانجام، کدام عامل یا عوامل، دولت‌مردان کشورهای اسلامی را مرعوب و شیفته فرهنگ غرب می‌ساخت؟
- ۱) فقاقت و عدالت - دوری از سنت‌های دینی و اسلامی - جاذبه‌های دنیوی کشورهای غربی
  - ۲) سیاست و حکومت - رویارویی با لایه‌های هویتی غرب متجدد - قدرت نظامی و جاذبه‌های دنیوی کشورهای غربی
  - ۳) امامت و نبوت - گذر از فرهنگ اسلامی و پیوستن به فرهنگ غربی - وجوه اقتصادی و فناوری پیشرفته کشورهای غربی
  - ۴) امامت و عدالت - نداشتن شناخت عمیقی از فرهنگ غرب - قدرت نظامی، سیاسی و اقتصادی کشورهای غربی
- ۷۰- کدام‌یک از گزینه‌های زیر، به ترتیب در رابطه با «روشنفکران چپ‌گرا» و «منورالفکران غرب‌گرا» درست می‌باشد؟
- ۱) خودداری بعضی از آنان، از رویارویی مستقیم با باورهای دینی مردم - سخن گفتن از ضرورت اصلاحات در دولت‌های کشورهای اسلامی خود، در قدم‌های نخست
  - ۲) نخبگان غرب‌گرایی که به عملکرد نسل اول روشنفکران معترض بودند - حرکت‌های اعتراض‌آمیز آنان در کشورهای مسلمان، اغلب مورد حمایت بلوک شرق قرار می‌گرفت.
  - ۳) سازمان دادن حرکت‌های خود در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، مارکسیستی و سوسیالیستی - از دست دادن جاذبه خود در کشورهای اسلامی، با فروپاشی بلوک شرق در سطح جهان
  - ۴) نسبت به کشورهای استعمارگر، احساس خطر نمی‌کردند و حضور آن‌ها را فرصت می‌دانستند - بیداری را بازگشت به اسلام نمی‌دانستند، بلکه آن را در تقلید از رفتار فرنگیان می‌دیدند.

جامعه‌شناسی (۱)

۷۱- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- جابه‌جایی افراد از یک موقعیت اجتماعی به موقعیت اجتماعی دیگر را می‌گویند.

- جایگاهی است که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد.

- ما با شناخت آن، درباره فرد اطلاعاتی به دست می‌آوریم.

- با گذر زمان، افراد به گونه‌ای فعال با آن برخورد می‌کنند و هویت اکتسابی خود را به دست می‌آورند.

(۱) تحرک اجتماعی - موقعیت اجتماعی - تحرک اجتماعی - هویت اجتماعی جدید

(۲) تحرک اجتماعی - موقعیت اجتماعی - موقعیت اجتماعی - محیط اجتماعی

(۳) موقعیت اجتماعی - تحرک اجتماعی - هویت اجتماعی - هویت انتسابی

(۴) موقعیت اجتماعی - تحرک اجتماعی - محیط اجتماعی - پایگاه اجتماعی جدید

۷۲- کدام یک از گزینه‌های زیر، در ارتباط با جهان سکولار، نادرست ولی در ارتباط با جهان معنوی درست می‌باشد؟ (به ترتیب)

(۱) در این جهان، فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کنند، منعی ندارند - در یک جهان دینی و معنوی، هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند.

(۲) جهان سکولار، حول ارزش‌های دنیوی و این‌جهانی شکل می‌گیرد - در این جهان، استفاده از حجاب و دیگر نمادهای دینی، فرصت تحصیل و اشتغال را از زنان مسلمان نمی‌گیرد.

(۳) این جهان، تحرک اجتماعی را در محدوده ارزش‌های دینی به رسمیت می‌شناسد - در یک جهان معنوی و دینی، امکان رأی دادن به قوانین الهی و دینی وجود ندارد.

(۴) در یک جهان سکولار، هویت‌هایی که ابعاد الهی و متعالی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته می‌شوند - در این جهان، هویت دینی و معنوی افراد، نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.

۷۳- اگر تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند به دنبال بیاورد، به ..... منجر می‌شود که ..... فراوانی به همراه دارد و علل درونی این تغییرات، به ..... بازمی‌گردد.

(۱) تعارض فرهنگی - اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی - نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی

(۲) تزلزل فرهنگی - کاستی و خلأ معنوی - تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر

(۳) تزلزل فرهنگی - ناسازگاری با عقاید جهان اجتماعی - نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی

(۴) تعارض فرهنگی - مرگ یک جهان اجتماعی - تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر

۷۴- هرگاه نوعی از عقاید و ارزش‌ها از سوی افراد پذیرفته و به رسمیت شناخته شود، ..... پدید می‌آید و ..... محصول عضویت گروهی آن‌هاست و زمانی که در میان مردم، عقاید و ارزش‌های مشترکی پدید آید، ..... محقق می‌شود.

(۱) تحولات هویتی جهان اجتماعی - تداوم هویت فرهنگی - هویت فرهنگی جهان اجتماعی

(۲) هویت فرهنگی جهان اجتماعی - هویت اجتماعی افراد - هویت فرهنگی جهان اجتماعی

(۳) هویت اجتماعی افراد - هویت فرهنگی جهان اجتماعی - هویت اجتماعی افراد

(۴) هویت فرهنگی افراد - هویت خانوادگی افراد - هویت اجتماعی افراد

۷۵- در کدام گزینه، فرآیند تبدیل جهان اجتماعی (۱) به جهان اجتماعی (۲)، به درستی ترسیم شده است؟

(۱) تحول فرهنگی ← تعارض فرهنگی ← بحران هویت فرهنگی ← تزلزل فرهنگی ← شکل‌گیری جهان اجتماعی دیگر

(۲) تعارض فرهنگی ← تزلزل فرهنگی ← بحران هویت فرهنگی ← تحول فرهنگی ← شکل‌گیری جهان اجتماعی دیگر

(۳) تحول فرهنگی ← تعارض فرهنگی ← تزلزل فرهنگی ← بحران هویت فرهنگی ← شکل‌گیری جهان اجتماعی دیگر

(۴) تعارض فرهنگی ← تزلزل فرهنگی ← تحول فرهنگی ← بحران هویت فرهنگی ← شکل‌گیری جهان اجتماعی دیگر

۷۶- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

غریب‌دگی	(د)	(ب)	انقلاب اسلامی ایران
(الف)	امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف نظیر ترک، عرب و فارس تقسیم می‌کند.	تعامل فرهنگی را از سطح نمادها و هنجارها به عمق عقاید و ارزش‌ها می‌کشاند.	(ج)

۱) مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی و فرهنگی برتر غرب گشتند - منازعه هویتی میان جوامع و فرهنگ‌ها - تاریخ و جغرافیای خود را ذیل آسمان معنوی توحیدی قرار داد - ناسیونالیسم

۲) خودباختگی جوامع غیرغربی در برابر جهان غرب - رسانه‌ها و فضای مجازی - بازگشت به خویشتن الهی و توحیدی - هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام

۳) به صورت تقلیدی عناصر فرهنگی جهان غرب را فرا می‌گیرند - منازعه هویتی میان جوامع و فرهنگ‌ها - دفاع از مرزهای جامعه ایرانی خود در برابر جهانی که در مقابل او صف کشیده بود - هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام

۴) مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب - رسانه‌ها و فضای مجازی - بازگشت به خویشتن الهی و توحیدی - ناسیونالیسم

۷۷- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) قرآن کریم، فراموش کردن خداوند را سبب فراموشی انسان از خود می‌داند.

(ب) جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند، دچار از خودبیگانگی فطری می‌شوند.

(ج) جهان اسلام در سده‌های نخستین رویارویی با جهان‌های اجتماعی دیگر، با حفظ هویت فرهنگی خود به تعامل با آن‌ها پرداخت.

(د) اگر جهان اجتماعی، فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند، دچار از خودبیگانگی تاریخی می‌شود.

(۱) ص - غ - ص - غ (۲) غ - غ - ص - ص (۳) ص - غ - ص - ص (۴) غ - غ - ص - غ

۷۸- جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ یونان و روم، .....

۱) در رویارویی با این دو فرهنگ، زمینه تحولات هویتی آن‌ها را پدید آورد و ضمن پذیرش بخش‌هایی از آن‌ها هویت جدیدی ایجاد کرد، بدون این‌که به جهان اجتماعی آن‌ها ملحق شود.

۲) تنها عناصر عقلی این فرهنگ‌ها را اخذ کرد و به تناسب جهان‌شناسی توحیدی خود در دانش‌های مختلف آن‌ها دخل و تصرف کرد و عناصر مشرکانه و اساطیری آن‌ها را نپذیرفت.

۳) به دلیل اهمیتی که اسلام برای عقل و عقلانیت قائل است در علوم عقلی آن‌ها دخل و تصرف کرد و بخش‌هایی از آثار تاریخی و ادبی یونان و روم را ترجمه کرد.

۴) تنها عناصر علمی آن دو فرهنگ را اخذ کرد و به تناسب عقاید و ارزش‌های توحیدی خود، دانش‌های مختلف آن‌ها را جذب کرد اما در عقاید اساطیری و مشرکانه آن‌ها تغییراتی ایجاد کرد.

۷۹- هویت ایرانی قبل از اسلام، ..... بود و هویت فرهنگی جوامع اسلامی در دیدگاه مستشرقان، ..... است و به ..... آن محدود می‌شود.

۱) توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر - سکولار و دنیوی - ابعاد تاریخی و جغرافیایی

۲) سکولار و دنیوی و قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی - توحیدی و اساطیری - ابعاد تاریخی و جغرافیایی

۳) توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر - توحیدی و اساطیری - دیدگاه قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی

۴) سکولار و دنیوی و قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی - سکولار و دنیوی - دیدگاه قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی

۸۰- به ترتیب بیان کنید نظریه پردازان غربی، طی قرن بیستم کدام مورد را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند و چه عاملی آن‌ها را

به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود فرا خوانده است و کدام پدیده با الهام از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که

جهان غرب القا می‌کرد، جست‌وجو می‌کند و بر این اساس، اسلام چگونه ظاهر می‌شود؟

۱) خودباختگی فرهنگی - حیات معنوی اسلام - جهان اسلام - در قالب عناوین امت و ملت اسلامی

۲) سکولاریسم و دنیوی شدن - بازگشت ایران به هویت اسلامی - اقوام ایرانی - به عنوان یک قطب فرهنگی جدید

۳) خودباختگی فرهنگی - بازگشت ایران به هویت اسلامی - اقوام ایرانی - در قالب عناوین امت و ملت اسلامی

۴) سکولاریسم و دنیوی شدن - حیات معنوی اسلام - جهان اسلام - به عنوان یک قطب فرهنگی جدید

روان‌شناسی

- کدام تصمیم‌گیری زیر از نظر اهمیت «مهم‌تر» و از نظر تعداد افراد تصمیم‌گیرنده «گروهی» است؟
- (۱) تعیین مقصد سفر در تعطیلات نوروز
(۲) انتخاب دانشگاه مورد نظر برای تحصیل
(۳) انتخاب تکنیک مناسب برای پیروزی در بازی فوتبال
(۴) تعیین رئیس شورای شهر استان تهران
- در کدام گزینه مسیر آینده، با خطا طی نشده است؟
- (۱) رفتن به کوه با وجود بهمن زیاد، فقط به دلیل تهیه لوازم کوهنوردی.
(۲) مهمانی رفتن در شرایط خطرناک کرونا، به خاطر خریدن لباس مهمانی.
(۳) انصراف از مسابقه فوتبال، به دلیل آسیب‌دیدگی مچ پا با وجود تمرین‌های شبانه‌روزی.
(۴) رانندگی در جاده‌ای که در دست تعمیر است، زیرا هزینه زیادی برای مسافرت خرج شده است.
- به ترتیب «انتخاب شغل اداری از بین سه انتخاب»، «علاقه شغلی» و «ابراز رضایت شغلی»، بیانگر کدام مراحل تصمیم‌گیری هستند؟
- (۱) اول - چهارم - ششم (۲) دوم - چهارم - هفتم (۳) اول - سوم - هفتم (۴) دوم - سوم - ششم
- به ترتیب «کارگردانی که به دلیل نظرات منفی عوامل سریال، یکی از بهترین بازیگران را در سریال جدید خود بازی نمی‌دهد» و «تکواندوکاری که با وجود داشتن مهارت و تمرین زیاد، هیچ‌گاه خود را در مسابقات مهم محک نمی‌زند»، با کدام موانع تصمیم‌گیری مواجه هستند؟
- (۱) سوگیری تأیید - اعتماد افراطی (۲) کنترل نکردن هیجانات - اعتماد افراطی
(۳) سوگیری تأیید - کوچک شمردن خود (۴) کنترل نکردن هیجانات - کوچک شمردن خود
- کدام تعارض زیر با بقیه متفاوت است؟
- (۱) سعید می‌داند اگر به مهمانی دوستش نرود او ناراحت می‌شود، از طرف دیگر خطر ابتلای او به کرونا وجود دارد.
(۲) برای رضا مشخص است که انتخاب رشته پزشکی با وجود مقبولیت اجتماعی، سختی‌های زیادی دارد.
(۳) سارا یا باید به دلیل انجام ندادن تکالیفش به معلم دروغ بگوید یا باید سرزنش او را تحمل کند.
(۴) الهام یا باید ترس از واکسن زدن را بپذیرد یا عواقب واکسن نزدن را تحمل کند.
- هر یک از عبارتهای زیر به کدام مفهوم اشاره دارد؟ (به ترتیب)
- جست‌وجوی علت رفتار در واقع به معنای توجه به آن است.
- مجموعه عوامل فرازیستی است که باعث به حرکت درآوردن رفتار و شناخت می‌شود.
- موتور حرکتی انسان است.
- (۱) عوامل انگیزشی - نگرش - انگیزه (۲) عوامل انگیزشی - انگیزه - نگرش
(۳) عوامل نگرشی - نگرش - انگیزه (۴) عوامل نگرشی - انگیزه - انگیزه
- عبارت بیان‌شده در کدام گزینه صحیح است؟
- (۱) فرد بعد از اجبار به انتخاب رشته تحصیلی مورد نظر، در مورد آن چه انتخاب کرده معایب و در مورد آن چه رد کرده است، مزایا را برمی‌شمارد.
(۲) احمد می‌داند قلیان برای سلامتی ضرر دارد و تصمیم به ترک آن می‌گیرد، بنابراین ناهماهنگی شناختی در او ادامه می‌یابد.
(۳) فردی که دلیل فراموشی خود را بالا رفتن سن اعلام می‌کند، در واقع برای رفع ناهماهنگی شناختی، رفتار خود را تغییر داده است.
(۴) این‌که نگرش‌ها تابع اصل هماهنگی شناختی هستند، یعنی در برابر تغییر مقاومت می‌کنند.
- هدف در کدام گزینه زیر به درستی بیان شده است؟
- اعتقاد راسخ و واقعی به بودن یا نبودن چیزی و یا انجام‌پذیر بودن یا انجام‌ناپذیر بودن کاری
دارا بودن دو شناخت همزمان ولی متضاد
حساس کارآمد بودن
چیزی که انسان سعی دارد به آن برسد و آن را مؤثر می‌داند.
- تشن‌آموزی بیان دارد که چه درس بخواند و چه نخواند به موفقیت تحصیلی دست نمی‌یابد، به کدام موقعیت زیر احتمال دارد دچار شود؟
- ماهنگی شناختی (۲) درماندگی آموخته‌شده (۳) ادراک کنترل کاذب (۴) فشار روانی
- مردم در شکست چه کسی را مقصر می‌دانند و در موفقیت چه کسی را عامل پیروزی می‌دانند؟ (به ترتیب)
- (۱) خود (۲) خود - دیگران (۳) دیگران - دیگران (۴) دیگران - خود

تاریخ آزمون

جمعه ۱۴۰۳/۰۶/۱۶

سوالات آزمون دفترچه شماره (۲) دوره دوم متوسطه پایه دوازدهم انسانی

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سوال: ۱۱۰	مدت پاسخگویی: ۱۱۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	وضعیت پاسخگویی	شماره سوال		مدت پاسخگویی
				از	تا	
۱	زبان عربی	۱۰	اجباری	۹۱	۱۰۰	۳۰ دقیقه
				۱۰۱	۱۱۰	
				۱۱۱	۱۲۰	
۲	تاریخ	۱۰	اجباری	۱۲۱	۱۳۰	۲۰ دقیقه
				۱۳۱	۱۴۰	
۳	جغرافیا	۱۰	اجباری	۱۴۱	۱۵۰	۲۰ دقیقه
				۱۵۱	۱۶۰	
۴	فلسفه و منطق	۱۰	اجباری	۱۶۱	۱۷۰	۳۰ دقیقه
				۱۷۱	۱۸۰	
				۱۸۱	۱۹۰	
۵	اقتصاد	۱۰	اجباری	۱۹۱	۲۰۰	۱۰ دقیقه

زبان عربی (اختصاصی)

عربی، زبان قرآن (۲)

■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۹۶ - ۹۱):

- ۹۱- ﴿أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ...﴾:
 (۱) «آیا نمی دانند که الله توبه را فقط از بندگان می پذیرد؟»
 (۲) «آیا ندانستند که خدا توبه را از بندگان خود پذیرفته است؟»
 (۳) «آیا ندانسته اند که تنها خداوند است که از بندگان توبه را می پذیرد؟»
 (۴) «آیا نمی دانستند که خداوند توبه بندگان را می پذیرد؟»
- ۹۲- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾: ای کسانی که ایمان آورده اید ..... :
 (۱) «از خدا بترسید تا به همراه صادقان شوید»
 (۲) «تقوای الهی پیشه کنید و از راستگویان بشوید»
 (۳) «از خداوند تقوا نمایید و از صادقان باشید»
 (۴) «از خدا پروا کنید و همراه راستگویان باشید»
- ۹۳- «يَبْلُغُ الصَّادِقُ بِصَدَقِهِ مَا لَا يَبْلُغُهُ الْكَاذِبُ بِاِحْتِيَالِهِ»:
 (۱) صادق را صدقش به چیزی می رساند که دروغگو با نیرنگش بدان نمی رسد!
 (۲) آن چه که راستگو با صدقش بدان می رسد، دروغگو با دروغش به آن دست نمی یابد!
 (۳) صادق با راستی اش به همان چیزی می رسد که دروغگو با فریبش هرگز بدان نمی رسد!
 (۴) راستگو با راستگویی اش به چیزی می رسد که دروغگو با فریب کاری اش به آن نمی رسد!
- ۹۴- عَيْنُ الْخَطَأِ:
 (۱) کان لی خانم ذهبی اشتریده من شیراز! انگشتری طلایی داشتم که آن را از شیراز خریده بودم!
 (۲) فی السنة العشرین من عمره کان عاملاً بسیطاً! در بیست سالگی اش کارگری ساده بود!
 (۳) إنهم لن يرجعوا إلى المدينة غداً! آن ها فردا به شهر باز نمی گردند!
 (۴) علی الله فلنتوكل في حياتنا! ما باید در زندگی مان فقط بر خداوند توکل کنیم!
- ۹۵- «المؤمن قليل الكلام كثير العمل!»: عَيْنُ مَا يُنَاسِبُ الْحَدِيثَ فِي الْمَفْهُومِ:
 (۱) اندازه نگاه دار که اندازه نکوست / هم لایق دشمن است و هم لایق دوست
 (۲) سعیدیا گر چه سخندان و مصالح گویی / به عمل کار برآید به سخندانی نیست
 (۳) نزن تا توانی به گفتار دم / نکو گوی گر دیر گویی چه غم
 (۴) تا مرد سخن نگفته باشد / عیب و هنرش نهفته باشد
- ۹۶- «مردم شروع به نجات دادن جوان کردند!»: عَيْنُ الصَّحِيحِ:
 (۱) کاد الناس أنقذوا الشاب!
 (۲) الناس ابتدؤوا بتخليص الشباب!
 (۳) أخذ الناس ينقذون الشاب!
 (۴) الناس بدؤوا بإنقاذ الشباب!
- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ النَّالِيَةِ (۱۰۰ - ۹۷):
- ۹۷- عَيْنُ الصِّفَةِ مِنْ نَوْعَيْنِ الْأَسْمِ وَالْجُمْلَةِ:
 (۱) ﴿إِنْ تَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضاً حَسَناً يضاعفه لكم﴾
 (۲) الصديق الصدوق من نصحك في عيبك!
 (۳) العلم نور يقذفه الله في قلوب عباده الصالحين!
 (۴) له غشاء خاص كالمظلة و يفتحه عند القفر!
- ۹۸- عَيْنُ «لَمْ» لَا تَدَلُّ عَلَى النِّفْيِ:
 (۱) زميلاتي الدُّوَابَاتُ لَمْ يَقْصُرْنَ فِي أَدَاءِ الْوَأَجِبَاتِ!
 (۲) زميلي النشيط لم لا تجتهد في قراءة الدروس!
 (۳) زميلي نشيط و لم يقصر في قراءة الدروس!
 (۴) لم تجتهد الزميلات في أداء الواجبات حتى الآن!
- ۹۹- عَيْنُ «يَمْشِي» مُعَادِلٌ لِلْمَاضِي الْاِسْتِمْرَارِيِّ الْفَارْسِيِّ:
 (۱) يمشي ولد صغير بسرعة في الشارع!
 (۲) رأيتُ في الشارع ولداً يمشي بسرعة!
 (۳) أشاهد ولداً في الشارع يمشي بسرعة!
 (۴) أنظر إلى هذا الولد، إنه يمشي بسرعة!
- ۱۰۰- عَيْنُ مَا يَدُلُّ عَلَى مَاضِي الْبَعِيدِ فِي الْفَارْسِيَّةِ:
 (۱) جمع الفلاح محاصيل بفرح زرعها قبل أشهر!
 (۲) كان كبارنا يعوّدون أنفسهم على ترك الذنوب الصغيرة!
 (۳) هناك برنامج جديد في العالم يساعدنا في تعلّم اللغات الصعبة!
 (۴) يبلغ الصادقون بصدقهم أشياء لا يبلغها الكاذبون أبداً!

عربی، زبان قرآن (۱)

■ عَيْنُ الْأَصْحِ وَالْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْرَدَاتِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۱۰۶ - ۱۰۱):

۱۰۱- «على رأيي انتخب اللون الأزرق عند شراء القميص لأنه رمز للسلم والأمن و يُذَكِّرُ السماءَ والبحارَ»:

- (۱) هنگام خرید پیراهن، به نظرم رنگ آبی را انتخاب کن، زیرا آن، نمادی برای صلح و امنیت است و آسمان و دریاها را به یاد می‌آورد.
- (۲) به نظرم هنگام خرید شلوار، رنگ سفید را انتخاب کن، زیرا آن، نماد صلح و امنیت است و اقیانوس و دریا را به یاد می‌آورد.
- (۳) به نظر من، رنگ سبز را زمان خریدن خودرو انتخاب کنیم، زیرا آن، نمادی برای سرعت و امنیت است و آسمان‌ها و زمین را به یادمان می‌آورد.
- (۴) هنگام خرید پیراهن، به نظرم رنگ آبی را انتخاب کرد، زیرا آن، نماد زیبایی و امانت است و آسمان و دریاها را زیبا گردانده است.

۱۰۲- «سأشترى جهازاً لتقليل استهلاك الكهرباء في الحاسوب الذي أعطاني جدِّي قبل سنتين!»: دستگاہی را .....

- (۱) برای کم کردن نابودی برق در رایانه‌ای می‌خرم که پدر بزرگم سال قبل به من داد.
- (۲) برای کاهش مصرف برق در رایانه‌ام خواهم خرید که مادر بزرگم دو سال قبل به من داد.
- (۳) برای کاستن مصرف برق در رایانه‌ای خواهم خرید که پدر بزرگم دو سال پیش به من داد.
- (۴) برای افزایش جریان برق در رایانه‌ای خریدم که مادر بزرگم سال پیش به من عطا کرد.

۱۰۳- «توجد هناك ستة لوحات تحذيرية تُحذِرُ المواطنين من اشتعال النار و التقاط صور فليكنم أن تمنعوا عامليهما یا جنديون!»:

- (۱) آن‌جا شش تابلوی هشدارآمیز وجود دارد که به شهروندان از آتش افروختن و عکس گرفتن هشدار می‌دهد، پس ای سربازها، شما باید جلوی انجام‌دهندگان آن را بگیرید!

- (۲) شش تابلوی هشدارآمیز این‌جا وجود دارد که به هم‌میهنان از روشن کردن آتش و فیلمبرداری هشدار می‌دهد، پس ای پلیس‌ها، شما باید مانع انجام‌دهندگان آن شوید!
- (۳) این‌جا چهار تابلوی هشدارآمیز وجود دارد که به هم‌وطنان از درختکاری و عکس گرفتن هشدار می‌دهد، پس ای سربازان، شما باید مانع انجام‌دهندگانش شوید!
- (۴) آن‌جا پنج تابلوی راهنما وجود دارد که مردم را به درختکاری و آبیاری راهنمایی می‌کند، پس ای پلیس‌ها، شما باید انجام‌دهندگان آن را بازدارید!

۱۰۴- «لتسهيل نقل هذا السائل الأسود بواسطة الأنابيب عبر المنحدرات تُستخدم آلات لتقليل ضغطه!»: برای ...

- (۱) تسهیل جابه‌جایی این مایع سبزرنگ به واسطه لوله‌ها از طریق پالایشگاه‌ها، ابزارهایی برای افزایش فشارش به کار می‌گیرند.
- (۲) آسان کردن انتقال این ماده سیاه‌رنگ به واسطه لوله از طریق سربالایی‌ها، ابزارهایی برای افزایش فشار آن به کار گرفته می‌شود.
- (۳) تسهیل انتقال این گاز سفیدرنگ به واسطه لوله‌ها از طریق سرازیری‌ها، ابزارهایی برای کاهش سرعتش به کار گرفته شده است.
- (۴) آسان‌سازی جابه‌جایی این مایع سیاه‌رنگ به واسطه لوله‌ها از طریق سرازیری‌ها، ابزارهایی برای کاهش فشار آن به کار گرفته می‌شود.

۱۰۵- مَبْرُؤُ الْخَطَأِ فِي تَوْضِيحِ الْكَلِمَاتِ:

- (۱) الوقود مادة كالبزين و النفط و الغازا
- (۲) الاستهلاك هو الاستعمال و الاستفادة
- (۳) الصيانة هي الحفاظ على الأشياء!
- (۴) المنحدر مكان على ساحل البحر تُشاهد السفن إلى جنبه!

۱۰۶- «سكوت اللسان سلامة الإنسان!»؛ عَيْنُ الْأَقْرَبِ مِنَ الْمَفْهُومِ:

- (۱) کم‌گویی و گزیده‌گویی چون در / تا ز اندک تو جهان شود پر
- (۲) سکوت دهی و کلام فضه!
- (۳) زبان سرخ سر سبز می‌دهد بر باد!
- (۴) سکوت اخو الرضا!

■ عَيْنُ الصَّحِيحِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۱۱۰ - ۱۰۷):

۱۰۷- مَبْرُؤُ الصَّحِيحِ فِي تَعْيِينِ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الْمَعْيِنَةِ:

- (۱) رأيت معلماً العالم في سوق الكتب! مضاف إليه و مجرور بالكسرة
- (۲) الشعب الإيراني شعب مضياف جداً! خبر و مرفوع بالضمة
- (۳) جمال العلم نشره و ثمرته العمل به! فاعل و مرفوع بالضمة
- (۴) يرى بعض السائحین إيران بلداً ممتازاً لقضاء العطلات! مضاف إليه و مجرور بالياء

۱۰۸- عین الصحیح عن الكلمات المعینة في العبارة التالية على الترتيب: «الطالبان الذکيان یرسمان إشارات المرور على صحیفَتین جداریتین».

(۱) مثنی مذکر، خبر و مرفوع بالألف / اسم مفرد مذکر، مفعول و منصوب بالفتح / اسم مثنی مذکر، صفة و مجرورة بالياء

(۲) مثنی مذکر، صفة و مرفوعة بالألف / مضاف إليه و مجرور بالكسرة / اسم مثنی مؤنث، صفة و مجرورة بالياء

(۳) مفرد مذکر، خبر و مرفوعة بالضمة / اسم مفرد مذکر، فاعل و مرفوع بالضمة / جمع مذکر سالم، مضاف إليه و مجرور بالكسرة

(۴) مفرد مؤنث، مضاف إليه و مجرور بالكسرة / فعل ماضی مفرد مذکر غائب / اسم مثنی مؤنث مجرورة بالياء، مضاف إليه و مجرور به ياء

۱۰۹- عین ما لیس فيه الفعل المجهول:

(۱) اليوم قُتل تسعة مجاهدين بعد قتال شديد فابكي لهم.

(۲) لا يجالس هذا الشاب إلا العلماء و من يبتعدون عن الذنوب.

(۳) سئصدّر هذه المشتقات التقطية إلى البلاد المجاورة.

(۴) لماذا ما استخرج ماء كثير من هذه البئر العميقة؟

۱۱۰- كم فعلاً مجهولاً في العبارة التالية؟ «إن جرساً قوياً قد غلّق على باب الدكان یرسم صوته من بعيد فعندما يدخل أحد فيه یشعر دخوله فوراً»

(۴) واحد

(۳) ثلاثة

(۲) أربعة

(۱) إثنان

توجه: داوطلب گرامی، می توانید به سوالات ۱۱۱ تا ۱۲۰ درس عربی، زبان قرآن (۳) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

عربی، زبان قرآن (۳)

■ عین الصحیح في الجواب للترجمة (۱۱۵ - ۱۱۱):

۱۱۱- «الزرع يموت إذا كثر عليه الماء فالقلب مثله، يموت بكثرة الطعام و الشراب فلا تُميتوا قلوبكم!»:

(۱) كشتزار می میرد هر گاه آب بر آن زیاد شود، دل نیز چنین است، طعام و نوشیدنی بسیار آن را می کشد، پس دل هایتان را نمیرانید!

(۲) کشت هر گاه بر آن آب فراوان شود، می میرد، دل نیز مثل آن است، با فراوانی غذا و نوشیدنی می میرد، پس دل های خود را نمیرانید!

(۳) زراعت می میرد چنان چه به آن آب فراوان دهی، قلب نیز چنین است، با کثرت طعام و نوشیدنی می میرد، بنابراین دل هایتان را نمیرانید!

(۴) کشتی که به آن آب فراوان داده شود، می میرد، دل هم مانندش است، می میرد با فراوانی غذا و نوشیدنی، بنابراین دل هایتان را با آن ها نمیرانید!

۱۱۲- «سبحان الذي أسرى بعبده ليلاً من المسجد الحرام إلى المسجد الأقصى...»:

(۱) «پاک است آن کسی که بنده ای را در شبی از مسجد الحرام به سوی مسجد الأقصى برد.»

(۲) «منزه باد آن که بنده اش را شبی مخفیانه از مسجد الحرام به سوی مسجد الأقصى حرکت داد.»

(۳) «منزه است کسی که در شبی بنده خود را از مسجد الحرام به سوی مسجد الأقصى حرکت داد.»

(۴) «پاک است آن که بنده خود را شب هنگام از مسجد الحرام به سوی مسجد الأقصى حرکت می دهد.»

۱۱۳- «و جعلنا السماء سقفاً محفوظاً...»:

(۱) «و آسمان را همانند سقفی نگه داشته شده قرار می دهیم!»

(۲) «و آسمان را سقفی نگه دارنده قرار داده ایم!»

(۳) «و در آسمان سقفی نگه دارنده قرار دادیم!»

(۴) «و آسمان را سقفی نگه داشته شده قرار دادیم!»

۱۱۴- «ما أبصر الذي يبصر العالم الأكبر الذي قد انطوى فيه و يبحث في نفسه عن دواء لدائه!»:

(۱) همانا با بصیرت ترین آن کسی است که دنیای بزرگتری را که در وی نهفته شده است، می بیند و در خود به دنبال داروی بیماری اش می گردد!

(۲) چقدر بیناست آن که دنیای بزرگی را که درونش به هم پیچیده شده است، می بیند و در خودش دنبال دارو برای بیماریش می گردد!

(۳) چقدر بیناست شخصی که دنیای بزرگتری را که در او به هم پیچیده شده است، می بیند و در خود به دنبال دارویی برای بیماریش می گردد!

(۴) کسی بیناترین است که بتواند دنیای بزرگتری را که در وی نهفته شده است، ببیند و برای بیماریش در خود به دنبال دارو بگردد!

۱۱۵- «خداوند رحم نمی کند به کسی که به مردم رحم نمی کند!»؛ عین الصحیح:

(۲) من لا يرحم الناس فالله لا يرحمه!

(۴) لن يرحم الله من لم يرحم الناس!

(۱) لا رحم الله من لا يرحم الناس!

(۳) لا يرحم الله من لا يرحم الناس!

■ عین الصحیح فی الجواب عن الأسئلة التالية (۱۲۰ - ۱۱۶):

۱۱۶- عین «لا» النافية للجنس:

(۱) لا تقرأ كتاباً لا يفيدك!

(۲) لا تجسّس مسموح في مكتبنا!

(۳) علينا أن نعمل ليوم لا يبيع فيه و لا خلة!

(۴) لا تضحّ أوقاتك في مواقع التواصل الاجتماعي!

۱۱۷- عین خبر الحروف المشبهة بالفعل يختلف في علامة الإعراب:

(۱) إنّ المبذّرين إخوان الشيطان!

(۲) كأنّ المؤمنين بنیان مرصوص أمام الأعداء!

(۳) فهم البائع أنّ هذين المشتريين متردّان في الشراء!

(۴) ابحث عن هذه الكلمة في المعجم فلعلّ المعنى مكتوب فيها!

۱۱۸- «كأنّ إرضاء جميع الناس غاية لا تُدرّك!»؛ عین الصحیح في الإعراب و التحليل الصرفي:

(۱) إرضاء: اسم - مفرد مذكر و هو مصدر (فعله الماضي: رَضِيَ) / اسم كأنّ و منصوب بالفتحة

(۲) الناس: جمع تكسير أو مكسّر - معرّف بأل / مضاف إليه و مجرور و المضاف: جميع

(۳) غاية: اسم - مفرد مؤنث (جمعه: غايات) - نكرة - معرب / خبر و مرفوع بالضمّة

(۴) تُدرّك: فعل مضارع - مجرّد ثلاثي - مجهول - معرب / فعل و فاعله محذوف

۱۱۹- عین الخطأ في استعمال الحروف المشبهة بالفعل:

(۱) لعلّ في هذه المشكلة خيراً نحن نجهلها!

(۲) إنّ فوقّ هذا الجبل المرتفع كهفاً جميلاً!

(۳) ليت يتوب المذنب عن معاصيه و سيئاته!

(۴) إنّ المسلم من يسلم التّاس من يده و لسانه!

۱۲۰- عین الخطأ عن الحروف المشبهة بالفعل و أحكامها:

(۱) إنّ المسلم من سلّم الآخرون من يده و لسانه!

(۲) كأنّك عازمات في إنجاز هذه المهمّة!

(۳) ليت امتحاناتنا تؤجّل لمُدّة أسبوعين!

(۴) لعلّ هذان التلميذان ينجحان في دراستهما!

تاریخ

تاریخ (۲)

۱۲۱- کدام گزینہ درباره طریقت صفوی به درستی بیان شده است؟

(۱) مشایخ صفوی به واسطه مقام معنوی و نفوذ اجتماعی، همواره مورد احترام و تکریم فرمانروایان و از خشم و حسادت آنان دور بودند.

(۲) طریقت صفویان در قرن نهم هجری تحت تأثیر شرایط فکری و فرهنگی جامعه ایران، نخست به جنبشی سیاسی و مذهبی تبدیل شد و سپس به مذهب تشیع گرایش یافت.

(۳) فعالیت‌های سیاسی و نظامی رهبران طریقت‌های صفوی، مشایخ طریقت صفوی را درگیر رقابت سیاسی و دشمنی با حاکمان سلسله‌های قراقویونلو و آق‌قویونلو کرد.

(۴) طریقت صفوی در زمان شیخ صفی در سرتاسر ایران و آسیای صغیر گسترش یافت و مریدان بسیاری را به ویژه از میان قبایل ترک جذب کرد.

۱۲۲- هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب، درباره کدام‌یک از پادشاهان صفوی است؟

(الف) یکی از اقدامات وی سبب تمایز آشکار ایران از همسایگان مسلمان خود، به ویژه امپراتوری عثمانی در غرب و ازبکان و گورکانیان هند در شرق، شد.

(ب) برای پرداخت حقوق و تأمین تدارکات و تجهیزات سپاه جدید، زمین‌های فراوانی را به املاک خاصه پادشاهی تبدیل کرد.

(ج) الله‌وردی‌خان در زمان وی به بالاترین مقامات سیاسی و نظامی دست یافت.

(د) شیبک‌خان توسط وی به قتل رسید.

(۱) شاه تهماسب - شاه عباس - شاه تهماسب - شاه اسماعیل

(۲) شاه اسماعیل - شاه عباس - شاه عباس - شاه اسماعیل

(۳) شاه عباس - شاه تهماسب - شاه عباس - شاه تهماسب

(۴) شاه اسماعیل - شاه اسماعیل - شاه عباس - شاه عباس

— نخستین اروپاییانی که از طریق راه‌های دریایی جدید به اقیانوس هند و خلیج فارس رسیدند، اهل کدام کشور بودند؟

(۱) پرتغال (۲) هلند (۳) فرانسه (۴) انگلستان

۱۲۴- کدام گزینه، درباره مدارس عصر صفوی صحیح است؟

- (۱) مدرسه چهارباغ، مدرسه نظامیه و مدرسه شیخ لطف‌الله از مدارس معروف عصر صفوی بودند.
- (۲) به معلمان مدارس، خلیفه یا معید، و به دستیاران آن‌ها مبرر گفته می‌شد.
- (۳) پسران در مدارس پسرانه و دختران در مدارس مخصوص دختران آموزش می‌دیدند.
- (۴) معارف دینی، برخی از متون کهن پزشکی و برخی متون قدیمی ریاضی و نجوم در مدارس تدریس می‌شد.

۱۲۵- کدام گزینه، درباره علم فلسفه در ایران عصر صفوی صحیح است؟

- (۱) صدرالدین محمدبن قوام شیرازی، مؤسس مکتب فلسفی «حکمت متعالیه» است.
- (۲) میرداماد که شاگرد ملاصدرا و شیخ بهایی بود، صاحب تألیفات ارزشمند و شهرتی بسیار است.
- (۳) شاخص‌ترین چهره فلسفی عصر صفوی و دوران بعد تا زمان ما، بهاء‌الدین محمدبن حسین عاملی است.
- (۴) ملاصدرا چهار جریان فکری بزرگ اسلامی را به هم درآمیخت و مکتب فلسفی اصفهان را تأسیس کرد.

۱۲۶- کدام یک از خصوصیات زیر، مسجد امام اصفهان را به یکی از مجموعه‌های عالی معماری صفوی بدل کرده است؟

- (۱) هماهنگی در رنگ‌ها و نقش‌های کاشی‌ها و طراحی و معماری بی‌نظیر
- (۲) شکوه و عظمت و نیز کاربردهای متنوع این بنا
- (۳) ارتباط با مراکز پر رفت و آمد شهر، یعنی میدان نقش جهان و بازار
- (۴) فضای آرام و بانشاط به دلیل وجود حیاط وسیع، باغچه و نهر آب میان آن

۱۲۷- در دوره صفوی، در فرش‌بافی ایران چه تغییری ایجاد شد؟

- (۱) بر خورداری از ویژگی‌های جدید و نوآوری‌های متعدد، موجب پیدایش مکتب فرش‌بافی قزوین شد.
- (۲) ظرافت، خلاقیت و زیبایی مورد توجه بیشتر هنرمندان این رشته قرار گرفت.
- (۳) از حالت روستایی و عشایری خارج شد و به صورت یک صنعت ملی درآمد.
- (۴) با حمایت پادشاهان، فرش‌بافی به سودآورترین صنعت ایران در دوره صفوی تبدیل شد.

۱۲۸- کدام گزینه درباره اقدامات «شارلمانی» نادرست است؟

- (۱) با جنگ‌های پی‌درپی، بخش اعظم اروپای غربی و مرکزی را تا سال ۸۰۰م تحت سلطه خود درآورد.
- (۲) با پاپ متحد شد و از او در برابر دشمنان و رقیبانش پشتیبانی کرد.
- (۳) نهاد اداری دوران امپراتوری روم موسوم به کومس را احیا کرد.
- (۴) مدرسه‌های در کاخ سلطنتی خود تأسیس کرد و علمای مسیحی را از انگلستان، فرانسه و ایتالیا برای تدریس در آن مدرسه دعوت کرد.

۱۲۹- کدام موارد زیر، از علل و عوامل بروز جنگ‌های صلیبی محسوب نمی‌شوند؟

- (۱) مشکلات اقتصادی و اجتماعی سرزمین‌های اروپایی
- (۲) پیدایش پادشاهی‌های قدرتمند در انگلستان و فرانسه
- (۳) پیروزی سلجوقیان بر امپراتوری بیزانس در جنگ ملازگرد
- (۴) موفقیت‌های نظامی مسیحیان در اندلس

۱۳۰- توماس آکویناس، برجسته‌ترین فیلسوف اروپایی در سده‌های ۱۲ و ۱۳م، در کتاب «اصول الهیات» از برهان‌های چه کسی برای اثبات خدا استفاده کرد؟

- (۱) افلاطون
- (۲) ابن رشد
- (۳) ارسطو
- (۴) ابوعلی سینا

تاریخ (۱)

۱۳۱- «واستریوشان‌سالار» که یکی از مقامات عالی درباری در ایران باستان بوده، کدام یک از مسئولیت‌های زیر را بر عهده داشت؟

- (۱) ریاست کارگاه‌های حکومتی تولید پارچه ابریشمی در دوره ساسانیان
- (۲) فرماندهی نیروی ده هزار نفری «سپاه جاویدان» در دوره هخامنشیان
- (۳) حفاظت از راه شاهی در زمان حکومت هخامنشیان
- (۴) گردآوری مالیات‌های بخش کشاورزی در دوره ساسانیان

۱۳۲- کدام مورد از ویژگی‌های زندگی روستاییان ایران در دوره باستان بود؟

- (۱) آنان غالباً در شهرها زندگی می‌کردند و از طریق نمایندگان خود، املاکشان را اداره می‌کردند.
- (۲) بیشتر کشاورزان بر روی زمین‌های متعلق به بزرگان کار می‌کردند و سهمی از محصول را دریافت می‌کردند.
- (۳) روستاییان به فعالیت کشاورزی می‌پرداختند و دامداری مخصوص کوچ‌نشینان بود.
- (۴) بیشتر کشاورزان قطعه زمین کوچکی داشتند، اما شمار معدودی از آنان فاقد زمین بودند.

۱۳۳- در دوره کدام یک از حکومت‌های باستانی ایران، کاربرد پول به خصوص در شهرها گسترش یافت؟

- (۱) ماد
- (۲) ساسانیان
- (۳) ایلام
- (۴) هخامنشیان

۱۳۴- کدام مورد، تفاوت عقاید اقوام آریایی نخستین را با مردمان ایلام، بین‌النهرین و یونان نشان می‌دهد؟

- (۱) در میان آریایی‌ها، رسم قربانی کردن معمول بود، اما در میان اقوام دیگر، این رسم وجود نداشت.
- (۲) نفوذ و قدرت خدایان یونانی و بین‌النهرینی، برخلاف خدایان آریایی تمام گیتی را دربر می‌گرفت.
- (۳) آریایی‌ها برخلاف مردم ایلام، بین‌النهرین و یونان، برای خدایان خویش معابد باشکوه نمی‌ساختند.
- (۴) آریایی‌ها به خدای واحد و مردمان ایلام، بین‌النهرین و یونان، به خدایان متعدد اعتقاد داشتند.

۱۳۵- مهم‌ترین وظیفه‌ای که روحانیون مادی (مغان) برعهده داشتند، کدام مورد بود؟

- (۱) مسئولیت حفظ سرودهای اوستا از گزند فراموشی
- (۲) مبارزه با عقاید خرافی رایج در میان اقوام آریایی
- (۳) آمیختن باورهای دینی کهن خود با تعالیم زرتشت
- (۴) خواندن نیایش‌ها و سرودها و رسم قربانی کردن

۱۳۶- کدام عبارت‌ها درباره عقاید دینی اشکانیان نادرست هستند؟

الف) شاهزاده‌ای از خاندان اشکانی برای نخستین بار کتاب اوستا را به زبان چینی ترجمه کرد.

ب) ستایش ایزد مهر به قلمرو روم در آسیای صغیر و سپس به اروپا راه یافت.

ج) در اوایل دوره اشکانیان، دین زرتشتی نفوذ و گسترش چشمگیری یافت.

د) آیین بودایی از آیین‌هایی بود که در آن دوره به ایران نفوذ کرد.

- (۱) الف - د
- (۲) ب - د
- (۳) ج - د
- (۴) الف - ج

۱۳۷- آتشکده بزرگ و باشکوه‌ای که در دوران ساسانی در فارس قرار داشت، مخصوص کدام یک از مناصب زیر بود؟

- (۱) کشاورزان
- (۲) شاهان
- (۳) موبدان
- (۴) صنعتگران

۱۳۸- هخامنشیان به کدام زبان سخن می‌گفتند و کدام زبان، دومین زبان نوشتاری آنان بود؟ (به ترتیب)

(۱) اوستایی - فارسی باستان

(۲) فارسی میانه - اوستایی

(۳) ایلامی - پهلوی

(۴) فارسی باستان - ایلامی

۱۳۹- چرا در ایران باستان، نوشتن متن‌های ادبی و دینی چندان معمول نبود؟

(۱) چون در ایران باستان تعلیم و تربیت به قشر خاصی محدود می‌شد.

(۲) چون برخلاف یونانیان، ایرانیان چندان از سنت ادبی برخوردار نبودند.

(۳) زیرا این متون در مقابل متون سیاسی و اقتصادی، ارزشی نداشتند.

(۴) زیرا در ایران، سنت شفاهی بر کتابت و نوشتن ترجیح داده می‌شد.

۱۴۰- در دوران ساسانی «آموزگاری به عنوان یک شغل رسمی» به کدام گروه اختصاص داشت و «اداره آموزشگاه‌ها و مدارس» عموماً در اختیار چه کسانی بود؟ (به ترتیب)

(۱) دبیران - دبیران

(۲) موبدان - دبیران

(۳) دبیران - موبدان

(۴) موبدان - موبدان

جغرافیا (۲)

۱۴۱- نواحی سیاسی با توجه به چه عواملی به انواع مختلف تقسیم می‌شوند؟

(۱) قلمرو جغرافیایی و سازه انسانی آن

(۲) مقیاس فضای جغرافیایی و نظام مدیریت حاکم بر آن

(۳) وسعت قلمرو و میزان جمعیت آن

(۴) میزان جمعیت و نوع حکومت آن

۱۴۲- نواحی «طبیس»، «اسپانیا» و «اتحادیه اروپا» به ترتیب مربوط به کدام نوع ناحیه سیاسی در جهان هستند؟

(۱) ملی - فروملی - فراملی

(۲) فروملی - ملی - فراملی

(۳) منطقه‌ای - ملی - فراملی

(۴) فروملی - منطقه‌ای - ملی

- ۱۴۳- چه تعداد از عبارات‌های زیر درباره «شبه‌جزیره کریمه» صحیح است؟
 الف) یک منطقه گردشگری و کشاورزی است.
 ب) در جنوب دریای سیاه و شمال اوکراین واقع شده است.
 ج) تا پیش از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، بخشی از خاک کشور رومانی بود.
 د) روسیه در آن، پایگاه دریایی دارد.
 ه) دولت‌های غربی تسلط بر آن را فرمانروایی بر دریای سیاه و منطقه اوراسیا می‌دانند.

۵ (۱) ۴ (۲) ۱ (۳) ۳ (۴)

- ۱۴۴- در کدام گزینه، تعریف «جغرافیای سیاسی» به درستی بیان شده است؟
 ۱) بخشی از سطح زمین که تحت مدیریت سیاسی یا فرمانروایی یک قدرت سیاسی است.
 ۲) علم مطالعه کنش‌های متقابل جغرافیا و سیاست است و پیامدهای تأثیر این دو بر یکدیگر را تحلیل می‌کند.
 ۳) نظامی که دارای فضای جغرافیایی، سازه‌های انسانی و نظام مدیریت منسجم در یک کشور است.
 ۴) ناحیه‌ای در سطح زمین و فضا که انسان و قدرت‌های دیگر بر آن تأثیر می‌گذارد.

- ۱۴۵- «احداث تونل مانش» به عنوان یکی از مصداق‌های تأثیرپذیری ..... موجب اتصال کشور ..... به قاره اروپا شد.
 ۱) مدیریت سیاسی و حکومت‌ها از فضای جغرافیایی - انگلستان
 ۲) فضای جغرافیایی از تصمیمات سیاسی حکومت‌ها - انگلستان
 ۳) فضای جغرافیایی از تصمیمات سیاسی حکومت‌ها - فرانسه
 ۴) مدیریت سیاسی و حکومت‌ها از فضای جغرافیایی - فرانسه

- ۱۴۶- عبارت زیر مربوط به تعریف کدام اصطلاح است؟
 «یک ناحیه سیاسی مستقل که دارای سرزمین مشخص، جمعیت دائمی و مقیم و حکومت مرکزی است و بر امور داخلی و خارجی خود حاکمیت دارد.»

۱) ملت ۲) نظام سیاسی ۳) کشور ۴) مرزهای جغرافیایی

- ۱۴۷- کدام گزینه عنصر بنیادین کشور است و بدون آن کشور معنا و مفهومی ندارد؟
 ۱) سرزمین ۲) قدرت ۳) ملت ۴) مشروعیت

- ۱۴۸- با توجه به مرز رودها و دریاها در جهان، کدام گزینه عبارات‌های زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟ (به ترتیب)
 الف) هنگامی که خط مرزی عمیق‌ترین نقاط بستر رود را به هم متصل کند، به آن خط، ..... می‌گویند.
 ب) .....، پایین‌ترین حد جزر در دریاست.

ج) منطقه انحصاری اقتصادی، ..... مایل دریایی است.

۱) مبنا - خط منصف - ۱۲ ۲) تالوگ - خط مبنا - ۱۸۸

۳) مبنا - دریای سرزمینی - ۱۸۸ ۴) تالوگ - خط منصف - ۱۲

- ۱۴۹- کدام گزینه از خصوصیات مرزهای تطبیقی است؟
 ۱) از زمان‌های قدیم در نواحی خالی از سکنه ترسیم شده بودند.
 ۲) با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین می‌شوند.
 ۳) در تعیین آن‌ها شرایط فرهنگی و قومی در نظر گرفته نشده است.
 ۴) افراد یک ملت یا قوم که دارای دین مشترک هستند، در دو کشور همسایه و در دو حکومت جداگانه قرار گرفته‌اند.

- ۱۵۰- عبارات‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام انواع نظام‌های سیاسی در جهان هستند؟
 الف) مناطق خودمختار، اختیارات سیاسی و اجرایی ویژه‌ای در ناحیه خود دارند.
 ب) کشور به واحدهای سیاسی و اداری کوچک‌تر مانند استان و شهرستان تقسیم می‌شود.

- ج) حکومت مرکزی نقش هماهنگ‌کننده و ارتباط‌دهنده ایالت‌ها را برعهده دارد.
 ۱) ناحیه‌ای و ترکیبی - فدرال - ایالتی
 ۲) فدرال - تک‌ساخت - ترکیبی و ناحیه‌ای

- ۳) ناحیه‌ای و ترکیبی - تک‌ساخت - فدرال
 ۴) فدرال - ترکیبی و ناحیه‌ای - یکپارچه

جغرافیای ایران

۱۵۱- تقسیمات کشوری در ایران متناسب با چه عواملی تغییر می‌کند؟

(۱) نقش اقتصاد - نوع سازه‌های انسانی

(۲) زمان - موقعیت

(۳) محدوده جغرافیایی - سیاست‌های کشور

(۴) قلمرو و فضای جغرافیایی - نظام مدیریتی در جامعه

۱۵۲- ایران در دوره ..... به ۳۱ ایالت و در دوره ..... به ۴ ایالت و ۱۲ ولایت تقسیم شد.

(۱) امویان - زندیه

(۲) ساسانیان - صفویه

(۳) عباسیان - قاجاریه

(۴) هخامنشیان - افشاریه

۱۵۳- کدام گزینه به ترتیب مربوط به تقسیمات سیاسی «گئو» و «ویس» است؟

(۱) زندگی در یک شهر - زندگی در یک ایالت

(۲) یک سرزمین کوچک و متوسط - یک سرزمین بزرگ

(۳) زندگی در یک ایالت - زندگی در یک شهر

(۴) آبادی بزرگ - آبادی کوچک

۱۵۴- کدام گزینه مربوط به تعریف «بخش» است؟

(۱) محدوده جغرافیایی معین که از به هم پیوستن چند شهرستان همجوار تشکیل می‌شود.

(۲) محدوده جغرافیایی معین که از به هم پیوستن چند استان همجوار تشکیل می‌شود.

(۳) محدوده جغرافیایی معین که از به هم پیوستن چند دهستان همجوار تشکیل می‌شود.

(۴) محدوده جغرافیایی معین که از به هم پیوستن چند روستا، مکان و مزرعه همجوار تشکیل می‌شود.

۱۵۵- کم‌ترین پراکندگی شهرهای ایران در کدام ارتفاع است؟

(۱) پایین‌تر از سطح دریا تا ۵۰۰ متر

(۲) ۲۰۰۰ متر به بالا

(۳) ۲۰۰۰ - ۱۰۰۰ متر

(۴) ۱۰۰۰ - ۵۰۰ متر

۱۵۶- روستای «هیر» و شهر «ماکو» به ترتیب در کدام استان‌های ایران قرار دارند؟

(۱) همدان - آذربایجان شرقی

(۲) زنجان - همدان

(۳) قزوین - آذربایجان غربی

(۴) خراسان شمالی - اراک

۱۵۷- کدام عوامل سبب از بین رفتن شهر بیشاپور در قرن هفتم شد؟

(۱) سیل و رانش زمین

(۲) زلزله و قحطی

(۳) جنگ و بیماری

(۴) قحطی و مهاجرت از روستا به شهر

۱۵۸- شهرهای ایران با توجه به ..... و ..... شکل‌های متفاوت دارند.

(۱) عوامل طبیعی - انسانی در یک منطقه

(۲) نزدیکی به دریاها - نواحی کوهستانی

(۳) چگونگی پیدایش - کارکردهای مختلف خود

(۴) اجزای سکونتگاهی - ارتفاع از سطح زمین

۱۵۹- کدام گزینه درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را در مورد نقش سکونتگاه‌ها در ایران به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

(الف) امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند.

(ب) نقش سکونتگاه‌ها در چهره و سیمای آن‌ها منعکس می‌شود.

(ج) ممکن است نقش سکونتگاه در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد.

(د) نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن، اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود.

(۱) ص - ص - ص (۲) ص - غ - غ (۳) غ - ص - غ (۴) غ - ص - غ - غ

۱۶۰- کدام گزینه مربوط به «مهاجرت معکوس» است؟

(۱) مهاجرت از شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ و پرجمعیت

(۲) مهاجرت از شهرهای بزرگ به روستاها

(۳) مهاجرت از قاره آفریقا به قاره اروپا جهت کار

(۴) مهاجرت از شهرهای صنعتی به شهرهای زیارتی و رفاهی

فلسفه و منطق

فلسفه (۱)

۱۶۱- کدام گزینه از اقدامات مشترک «سقراط، ارسطو و افلاطون» نیست؟

- (۱) معرفی راه‌های معتبر شناخت
- (۲) تدوین کردن علم منطق
- (۳) توضیح راه‌های گریز از خطا
- (۴) مقابله با انکارکنندگان اصل معرفت

۱۶۲- کدام گزینه در خصوص پارمنیدس نادرست است؟

- (۱) پارمنیدس مانند هراکلیتوس به اعتبار حواس برای درک حقیقت جهان اعتقاد دارد.
- (۲) پارمنیدس به دلیل خطاهایی که در شناخت حسی رخ می‌دهد، جهان را در ثبات می‌داند.
- (۳) پارمنیدس برعکس هراکلیتوس عقل را تنها ابزار معتبر شناخت حقیقت جهان می‌داند.
- (۴) پارمنیدس برعکس هراکلیتوس به دلیل خطاپذیر بودن حس، حرکت در جهان را قبول نداشت.

۱۶۳- کدام گزینه در مقایسه دیدگاه‌های معرفت‌شناسی فیلسوفان مسلمان درست است؟

- (۱) ابن‌سینا مانند سهروردی، از وحی و شهود در فلسفه خود بهره برده است.
- (۲) جایگاه شهود در فلسفه سهروردی و فارابی، دارای ارزش یکسان است.
- (۳) سهروردی برخلاف ملاصدرا، شهود قلبی را بر استدلال برتری می‌داد.
- (۴) سهروردی برخلاف فارابی و ابن‌سینا، شهود قلبی را معتبر می‌داند.

۱۶۴- هر یک از گزاره‌های زیر، به ترتیب به کدام فیلسوف یا مکتب تعلق دارد؟

- (الف) آن دسته از مفاهیمی که تجربه‌پذیر نیستند، اساساً بی‌معناند.
- (ب) عقل انسان به طور ذاتی معرفت‌هایی دارد که از تجربه به دست نمی‌آید.
- (ج) دنباله‌روی از ارسطو و دیگر فیلسوفان هم‌عقیده با او، سبب توقف علوم می‌شود.
- (د) معرفتی که برای انسان حاصل می‌شود، از همکاری دو ابزار شناخت یعنی عقل و حس است.

- (۱) اثبات‌گرایی - جان لاک - فرانسیس بیکن - کانت
- (۲) اوگوست کنت - فرانسیس بیکن - جان لاک - دکارت
- (۳) تجربه‌گرایی مطلق - دکارت - فرانسیس بیکن - کانت
- (۴) پوزیتیویسم - دکارت - کانت - فرانسیس بیکن

۱۶۵- بیت زیر با کدام یک از مکاتب معرفت‌شناسی اروپا ارتباط دارد؟

«سعديا گرچه سخن‌دان و مصالح‌گویی / به عمل کار برآید به سخندانی نیست»

- (۱) مصلحت‌عقلی
- (۲) پراگماتیسم
- (۳) اثبات‌گرایی
- (۴) عقل‌گرایی

۱۶۶- کدام گزینه درباره حقیقت و چیستی انسان صحیح نیست؟

- (۱) نمی‌توان گفت قطعاً اولین مسئله مورد توجه فیلسوفان جهان، چیستی انسان است.
- (۲) دیدگاه و نظرات اندیشمندان درباره حقیقت انسان همواره متضاد بوده است.
- (۳) رسیدن به یک دیدگاه روشن و واضح درباره حقیقت و چیستی انسان، ممکن است.
- (۴) این‌که مقصود از «من» دقیقاً چه چیزی است، پرسشی پیرامون حقیقت انسان است.

۱۶۷- کدام گزینه در رابطه با دیدگاه افلاطون غیر صحیح نیست؟

- (۱) سخن گفتن، انسان‌ها را از سایر حیوانات متمایز می‌کند.
- (۲) نفس جزء معنوی و جاوید انسان است.
- (۳) مراقبت از بالارزش‌ترین دارایی انسان، به فضیلت منجر می‌شود.
- (۴) تنها موجودی که به طور خاص دارای عقل و خرد است، نامرئی و فانی است.

۱۶۸- کدام گزینه پیرامون دکارت و کانت صحیح است؟

- (۱) تفاوت دیدگاه آن دو، اعتقاد به تبعیت بدن از قوانین مادی است.
- (۲) هر دو اعتقاد داشتند بدن انسان صرفاً یک ماشین پیچیده است.
- (۳) هر دو از وجود علت (نفس) پی به وجود معلول (اراده) می‌برند.
- (۴) شباهت دیدگاه آن دو، اعتقاد به وجود اختیار و اراده در انسان است.

۱۶۹- از نظر داروینست‌ها، تفاوت انسان یا سایر موجودات چیست؟

- (۱) بُعد غیرمادی (۲) اختیار و اراده (۳) پیچیدگی و تکامل (۴) نطق و تفکر

۱۷۰- کدام گزینه به شباهت دیدگاه ماتریالیست‌ها و داروینست‌ها، اشاره نکرده است؟

- (۱) نمی‌توان برای انسان ارزش ویژه‌ای قائل شد.
 (۲) وجدان انسان او را وادار به رعایت اخلاق اجتماعی می‌کند.
 (۳) تمام آنچه انسان در زندگی انجام می‌دهد در خدمت امور مادی است.
 (۴) اهداف غیرمادی نمی‌توان برای انسان فرض کرد.

منطق

۱۷۱- شکل قیاس در کدام گزینه، نادرست مشخص شده است؟

- (۱) هر شاعری انسان است. هر انسانی ناطق است.
 سعدی شاعر است. سقراط انسان است.

سعدی انسان است. (شکل چهارم)

سقراط ناطق است. (شکل اول)

(۳) باز پرنده است. (شکل چهارم)

(۴) آویزه یک عکاسی است.

پرنده تخم‌گذار است. یکی از انواع کسب و کار، عکاسی است.

باز تخم‌گذار است. (شکل اول)

آویزه یکی از انواع کسب و کار است. (شکل دوم)

۱۷۲- در کدام گزینه، قواعد حد وسط به درستی رعایت شده است؟

(۱) مقدمه اول: حافظ شاعر بزرگی است - مقدمه دوم: حافظ میدان زیبایی است.

(۲) مقدمه اول: شیرین معشوقه خسرو است - مقدمه دوم: انگور از میوه‌های شیرین است.

(۳) مقدمه اول: رئیس جمهوری در روسیه ۶ ساله است - مقدمه دوم: پوتین رئیس جمهور روسیه است.

(۴) مقدمه اول: انسان در دنیای بی‌رحمی قرار دارد - مقدمه دوم: انسان توسط خداوند یکتا خلق شده است.

۱۷۳- کدام قیاس نیازی به بررسی شرط دوم اعتبار قیاس ندارد؟

(۱) مقدمه اول: بعضی ب الف نیست. مقدمه دوم: هر ب ج است.

(۲) مقدمه اول: هر ج الف است. مقدمه دوم: هر الف ب است.

(۳) مقدمه اول: هر الف ب است. مقدمه دوم: هیچ ب ج نیست.

(۴) مقدمه اول: هیچ ج ب نیست. مقدمه دوم: بعضی ب الف نیست.

۱۷۴- در هر یک از شکل‌های اول و سوم، قیاس معتبری داریم که نتیجه آن «بعضی الف ب است» می‌باشد. کدام عبارت درباره هر دو قیاس درست است؟

(۱) مقدمه دوم آن جزئیه است.

(۲) مقدمه اول آن جزئیه و مقدمه دوم آن کلیه است.

(۳) مقدمه اول آن موجه است.

(۴) یکی از مقدمات، ضرورتاً جزئیه است.

۱۷۵- در کدام گزینه، دامنه مصادیق موضوع، کوچک‌تر از محمول است؟

(۱) سقراط انسان خردمندی است.

(۲) برخی افراد خردمند نیستند.

(۳) همه انسان‌ها ناطق هستند.

(۴) هیچ انسانی ذاتاً نابینا نیست.

۱۷۶- چند مورد از قیاس‌های استثنایی زیر، معتبر هستند؟

(الف) اگر آب جاری باشد، پاک‌کننده است، ولی این آب جاری است، پس در نتیجه این آب پاک‌کننده است.

(ب) اگر آب پاک‌کننده باشد، جاری است، لکن این آب پاک‌کننده است، پس در نتیجه این آب جاری است.

(ج) اگر انسان در خوردن زیاده‌روی کند، دل درد می‌شود، علی در خوردن زیاده‌روی نکرده، پس دل درد نمی‌شود.

(د) اگر انسان در خوردن زیاده‌روی کند، دل درد می‌شود، علی دل درد شده است، پس پرخوری کرده است.

(۱) ۲ (۲) ۱ (۳) صفر (۴) ۴

۱۷۷- عبارات‌های زیر به ترتیب کدام یک از انواع قضیه شرطی منفصل را نشان می‌دهد؟

(الف) شاید هر دو صادق

(ب) شاید هر دو کاذب

(ج) نه هر دو صادق

(د) نه هر دو کاذب

(۱) مانع‌الجمع - مانع‌الرفع - مانع‌الجمع - مانع‌الرفع

(۲) مانع‌الجمع - مانع‌الجمع - مانع‌الرفع - مانع‌الجمع

(۳) مانع‌الرفع - مانع‌الرفع - مانع‌الجمع - مانع‌الجمع

(۴) مانع‌الرفع - مانع‌الجمع - مانع‌الجمع - مانع‌الرفع

۱۷۸- کدام گزینه، پیرامون قضایای شرطی صحیح است؟

- (۱) همواره به اتصال دو نسبت حکم داده می‌شود.
 (۲) همواره مقدم از نظر لفظی قبل از تالی می‌آید.
 (۳) در قضیه شرطی متصل، مقدم تابع تالی است.
 (۴) ادات شرط باعث پیوستن مقدم به تالی می‌شوند.

۱۷۹- در کدام گزینه، مغالطه رفع مقدم روی داده است؟

- (۱) اگر این شیء الکل باشد، قطعاً مایع است. پس این شیء الکل است.
 (۲) اگر این اتومبیل بنز باشد، باکیفیت است. پس باکیفیت نیست.
 (۳) یا علم حصولی تصور است و یا تصدیق. لکن علم حصولی، تصور نیست. پس تصدیق است.
 (۴) اگر امروز باران بیارد، محمد به ورزشگاه نمی‌رود. اما محمد به ورزشگاه رفته است.

۱۸۰- در چند شکل از اشکال قیاس اقترانی معتبر، هر چهار قضیه محصوره در نتیجه به دست می‌آید؟

- (۱) شکل‌های اول و چهارم
 (۲) شکل‌های دوم و سوم
 (۳) فقط شکل دوم
 (۴) فقط شکل اول

توجه: داوطلب گرامی، می‌توانید به سوالات ۱۸۱ تا ۱۹۰ درس فلسفه (۲) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

فلسفه (۲)

۱۸۱- این مطلب که انسان برای رفع تشنگی به سمت آب می‌رود، نشان‌دهنده کدام اصل یا قاعده فلسفی است؟

- (۱) قبول واقعیت مستقل از ذهن
 (۲) قبول واقعیت وابسته به ادراک
 (۳) مغایرت وجود و ماهیت
 (۴) قبول ادراک مستقل از واقعیت

۱۸۲- کدام گزاره، در عین سازگاری با دیدگاه ابن‌سینا، به مغایرت وجود و ماهیت اشاره‌ای ندارد؟

- (۱) در اطراف ما اشیای فراوانی وجود دارند که هم «چیستی» آن‌ها را می‌شناسیم و هم از «هستی» شان خبر داریم.
 (۲) برخی امور وجود دارند که از «هستی» شان خبر داریم، اما «چیستی» آن‌ها هنوز چندان برای ما روشن نیست.
 (۳) گاهی وقت‌ها «ماهیت» یک شیء را می‌دانیم، اما از بودنش یعنی از وجود و هستی آن خبر و اطلاعی نداریم.
 (۴) «چیستی»‌هایی را می‌توانیم در ذهن حاضر کنیم؛ در حالی که می‌دانیم حداقل تاکنون در خارج موجود نشده‌اند.

۱۸۳- کدام گزینه در مورد عبارت «انسان حیوان ناطق است» صحیح نیست؟

- (۱) چون دو مفهوم «انسان» و «حیوان ناطق» از یک‌دیگر جدایی‌ناپذیرند، حمل «حیوان ناطق» بر «انسان» یک حمل ذاتی است و به دلیل نیاز ندارد.
 (۲) رابطه میان «انسان» به عنوان یک چیستی و «حیوان ناطق»، یک رابطه امکانی است، بنابراین حمل «حیوان ناطق» بر «انسان» به علت نیاز دارد.
 (۳) رابطه بین دو مفهوم «انسان» و «حیوان ناطق» از نسبت‌های چهارگانه رابطه تساوی است؛ یعنی هر انسانی حیوان ناطق است و هر حیوان ناطقی انسان است.
 (۴) «حیوان» و «ناطق» از اجزای تعریفی «انسان» هستند و چیستی او را تشکیل می‌دهند و بیان‌کننده ذات و حقیقت «انسان» می‌باشند.

۱۸۴- کدام مورد، عبارت زیر را به نحو درست و دقیق‌تری کامل می‌کند؟

- «برقراری ارتباط مجدد فلاسفه غربی با فلسفه ارسطویی .....»
 (۱) در قرن ۱۳ میلادی و از طریق آشنایی متفکران مسیحی با فلسفه ابن‌سینا و به ویژه ابن‌رشد، امکان‌پذیر شده است.
 (۲) تحت تأثیر اندیشه‌های فلسفی و عقلی دو فیلسوف بزرگ مسلمان، یعنی ابن‌سینا و ابن‌رشد بوده است.
 (۳) از طریق توسعه و گسترش اندیشه‌های فلسفه ارسطویی توسط فارابی، امکان‌پذیر شده است.
 (۴) حاصل گفت‌وگوهای مهم فلسفی در قرن ۱۳ میلادی بوده و به تبع آرای فلسفی آکوئیناس، صورت گرفته است.

۱- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) رابطه محمول قضایا با موضوع آن‌ها به حصر عقلی از سه حال خارج نیست.
 (۲) رابطه وجود با موضوع خود به حصر عقلی از سه حال خارج نیست.
 (۳) موجودات عالم از آن جهت که موجودند، به دو دسته واجب‌الوجود بالذات و واجب‌الوجود بالغير تقسیم می‌شوند.
 (۴) موجودات فعلی عالم از نظر ذاتشان، به سه دسته ممکن‌الوجود، واجب‌الوجود و ممتنع‌الوجود تقسیم می‌شوند.

۱۸۶- در زمینه وجه اختلاف یا اشتراک قضایای امکانی با قضایای دیگر، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) قضایای امکانی همانند قضایای دیگر، گاهی صادق و گاهی کاذب هستند.
- (۲) صدق و کذب قضایای امکانی را باید در واقعیت و با ذکر دلیل اثبات کرد.
- (۳) قضایای امکانی همانند قضایای دیگر، همواره و در هر حالتی صادق نیستند.
- (۴) در قضایای امکانی برخلاف قضایای دیگر، فقط محمول را از موضوع سلب می‌کنیم.

۱۸۷- به آن ماهیتی که در واقعیت به واسطه علت خارج از خودش موجود شده است، چه می‌گویند؟

- (۱) واجب‌الوجود بالغیر
- (۲) ممکن‌الوجود بالذات
- (۳) ممتنع‌الوجود بالغیر
- (۴) واجب‌الوجود بالذات

۱۸۸- کدام گزینه در مورد مفهوم «امکان» دقیق‌تر است؟

- (۱) سلب ضرورت وجود و سلب ضرورت عدم
- (۲) ضرورت ذاتی عدم و سلب ضرورت وجود
- (۳) ضرورت ذاتی وجود و سلب ضرورت عدم
- (۴) ضرورت ذاتی وجود و عدم

۱۸۹- در مورد وجه اختلاف علت و معلول با دلیل و نتیجه کدام گزاره درست نیست؟

- (۱) دلیل جنبه وجودی و علت جنبه معرفتی دارد.
- (۲) علت و معلول مربوط به واقعیت و دلیل و نتیجه مربوط به ذهن هستند.
- (۳) دلیل منجر به نتیجه می‌شود؛ در حالی که علت منجر به معلول می‌شود.
- (۴) علت جنبه وجودی و دلیل جنبه معرفتی دارد.

۱۹۰- کدام عبارت صحیح نیست؟

- (۱) میان موجودات مختلفی که در جهان وجود دارند، رابطه‌های گوناگونی یافت می‌شود که یکی از این رابطه‌ها، رابطه علیت است.
- (۲) همه فیلسوفان متفق‌القول‌اند که عقل حکم می‌کند که هر معلولی نیازمند علت است و هیچ پدیده‌ای بدون علت، موجود نمی‌شود.
- (۳) رابطه علیت که رابطه‌ای وجودی است و با روابط دیگری که میان موجودات برقرار است، تفاوت دارد، در فلسفه بررسی می‌شود.
- (۴) رابطه بین علت و معلول در خود وجود است و انسان با سؤال «چرا» می‌کوشد از طریق استدلال، رابطه علی میان اشیا را کشف کند.

اقتصاد

۱۹۱- کدام گزینه در ارتباط با مسیر تاریخی اقتصاد ایران نادرست است؟

- (۱) ویژگی عمده دوره پهلوی، جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود بود.
- (۲) علی‌رغم آبادانی اقتصاد ایران در دوره اول صفویه که از زیربناها و عمران بندرها و ... مشخص است؛ در دوره پایانی این حکومت، اقتصاد ایران به تدریج ضعیف شد.
- (۳) درآمدهای نفتی، با تبدیل ایران به بازار مصرفی کالاهای کشورهای صنعتی و غفلت از اقتصاد مردمی در دوران قاجار باعث شد تا مشکلات و بیماری‌های اقتصاد ایران بیشتر شود.
- (۴) پیروزی انقلاب اسلامی باعث شد تا مردم به توانمندی خود برای ایجاد تحول پی ببرند و با تلاش رهبر خود، اصول اسلامی ایران مدنظر خود را در اقتصاد جدید جای دهند.

۱۹۲- علت این‌که ایران از گذشته تا امروز جایگاه ویژه‌ای داشته است، چیست؟

- (۱) وجود حکومت‌ها و سلسله‌های بزرگ، لشکرکشی‌ها و جنگ‌ها، پهناوری مرزهای ایران باستان
- (۲) وسعت و پهناوری جغرافیایی، برخورداری از منابع طبیعی و قرار گرفتن در چهارراه بین‌المللی
- (۳) وضعیت ژئوپولیتیک، قرار گرفتن در چهارراه بین‌المللی، تعامل سازنده با سایر کشورها
- (۴) جاده ابریشم و تجارت با چین و امپراتوری روم، برخورداری از منابع طبیعی

۱۹۳- کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر است؟

- (الف) برای عبور از مشکلات اقتصادی و آسیب‌هایی که در دوران کنونی، اقتصاد ملی ما را تهدید می‌کند، چه راهکاری مناسب است؟
 (ب) مقاومت‌سازی اقتصادی به چه معناست؟
 (ج) اقتصاد مقاوم محصول چیست؟

(۱) الف: پیوستن به سازمان‌های تجاری بین‌المللی ب: تمام عوامل تولید در داخل یا خارج از کشور مشغول کار باشند به طوری که روزبه‌روز اقتصاد کشور را به سوی توسعه و شکوفایی ببرند و در جوامع بین‌المللی توان رقابت را داشته باشیم. ج: خودباوری، تلاش و مجاهدت همه‌جانبه و فراگیر مردمانی سخت‌کوش

(۲) الف: مقاومت‌سازی اقتصاد و مصونیت‌بخشی به آن ب: مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند تا بتوانند در صورت به وجود آمدن بحران، تمامی نیازهای اساسی و حیاتی‌شان را خودشان تولید و تأمین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند. ج: خودباوری، تلاش و مجاهدت همه‌جانبه و فراگیر مردمانی سخت‌کوش

(۳) الف: پیوستن به سازمان‌های تجاری بین‌المللی ب: مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند تا بتوانند در صورت به وجود آمدن بحران، تمامی نیازهای اساسی و حیاتی‌شان را خودشان تولید و تأمین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند. ج: ارتباطات سیاسی و قدرتمند کشورها با یکدیگر

(۴) الف: مقاومت‌سازی اقتصاد و مصونیت‌بخشی به آن ب: تمام عوامل تولید در داخل یا خارج از کشور مشغول کار باشند به طوری که روز به روز اقتصاد کشور را به سوی توسعه و شکوفایی ببرند و در جوامع بین‌المللی توان رقابت را داشته باشیم. ج: ارتباطات سیاسی و قدرتمند کشورها با یکدیگر

۱۹۴- با توجه به مندرجات جدول زیر که نشان‌دهنده تولیدات کشوری فرضی در سال گذشته است، تولید ناخالص داخلی این کشور کدام است؟

تولیدات	ارزش پولی
ماشین‌آلات: ۲۵۰ عدد	هر عدد ۳,۴۵۰,۰۰۰
پوشاک: ۱۲,۵۰۰ عدد	هر عدد ۲۱۵,۰۰۰
خوراک: ۴۱۵ تن	هر کیلو ۱۰۲,۰۰۰
خدمات	۲,۱۸۳,۰۰۰,۰۰۰

(۱) ۲۸,۹۱۴,۰۰۰,۰۰۰

(۲) ۳۴,۱۵۲,۰۰۰,۰۰۰

(۳) ۵۳,۱۶۲,۰۰۰,۰۰۰

(۴) ۴۸,۰۶۳,۰۰۰,۰۰۰

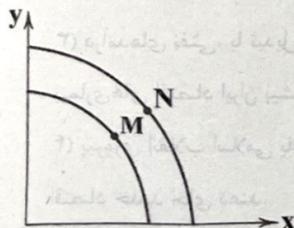
۱۹۵- کدام گزینه دربر دارنده پاسخ صحیح و کامل پرسش‌های زیر است؟

- (الف) در کدام دوران، ایران فرصت طلایی خود را برای جبران کاستی‌ها از دست داد؟
 (ب) اقتصاد مقاومتی، اقتصادی است پیشرفته، ..... و ..... که در برابر تهدیدات و تکانه‌های داخلی و خارجی، آسیب‌ناپذیر است و با اتکای به ..... و استفاده از .....، نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع می‌کند.

(ج) رشد اقتصادی، منحنی مرز امکانات تولید را به چه سمتی منتقل می‌کند؟

- (۱) الف: پهلو ب: مقاوم - مردمی - مزیت‌های نسبی داخلی - پیمان‌های تجاری صحیح ج: راست و بالا
 (۲) الف: پهلو ب: مردمی - دانش‌بنیان - قابلیت‌ها و ظرفیت‌های داخلی - فرصت‌های خارجی ج: چپ و بالا
 (۳) الف: قاجار ب: مردمی - دانش‌بنیان - قابلیت‌ها و ظرفیت‌های داخلی - فرصت‌های خارجی ج: راست و بالا
 (۴) الف: قاجار ب: مقاوم - مردمی - مزیت‌های نسبی داخلی - پیمان‌های تجاری صحیح ج: چپ و بالا
 ۱۹۶- با توجه به منحنی مرز امکانات تولید زیر، چگونه می‌توان از نقطه M به سمت نقطه N حرکت کرد؟

- (۱) اگر با صرفه‌جویی، میزان سرمایه‌گذاری افزایش پیدا کند، به مرور زمان ظرفیت تولیدی افزایش پیدا خواهد کرد و به سمت N حرکت می‌کند.
 (۲) اگر مردم از کالای Y کم‌تر مصرف کنند و صرفه‌جویی انجام دهند، می‌توانند به سمت N حرکت کنند.
 (۳) اگر مردم از کالای X کم‌تر مصرف کنند و صرفه‌جویی انجام دهند، می‌توانند به سمت N حرکت کنند.
 (۴) نقطه N نقطه‌ای دست‌نیافتنی است؛ فلذا این نمودار صرفاً یک نمودار غیرقابل دسترس است و امکانات کشور هرگز اجازه حرکت به N را نمی‌دهند.

- ۱۹۷- کدامیک از مواردی است که در محاسبه تولید ناخالص داخلی در نظر گرفته نمی‌شود؟
 الف) گوشی موبایل LG که به صورت غیرقانونی وارد کشور شده است.
 ب) فروش همان گوشی LG که قانونی وارد کشور شده، پس از مصرف به برادر کوچک‌تر
 ج) فروش سبزی کاشته‌شده در اطراف ورامین به افراد تهرانی
 د) فروش تلویزیون سونی با قیمت کم‌تر جهت کارهای خیریه
 ه) چیدن میوه از درخت‌های باغ شخصی و مصرف در منزل
 و) مواد مخدر تولیدشده به صورت قانونی برای مصارف دارویی

- ۱) الف - ج - ه   ۲) ب - د - و   ۳) الف - ب - ه   ۴) ج - د - و
- ۱۹۸- اگر تولید ناخالص داخلی سال ۹۶ کشوری ۱۲۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان باشد و نرخ رشد تولید آن کشور ۳۰ درصد باشد، میزان تولید ناخالص داخلی سال ۹۵ حدوداً چقدر است؟

- ۱) ۹۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ (۱)   ۲) ۱۰۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ (۲)   ۳) ۹۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ (۳)   ۴) ۱۰۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ (۴)

۱۹۹- با توجه به جدول زیر:

الف) سهم دهک‌های اول، پنجم و نهم چقدر است؟

ب) شاخص توزیع درآمد در این کشور چقدر است؟

۱) الف: چهار - نه - پانزده ب: شش

۲) الف: سه - هشت - شانزده ب: شش

۳) الف: چهار - نه - پانزده ب: هشت

۴) الف: سه - هشت - شانزده ب: هشت

دهک	سهم دهک (درصد)
اول	؟
دوم	۴/۲
سوم	۴/۸
چهارم	۶/۶
پنجم	؟
ششم	۹/۲
هفتم	۱۱/۶
هشتم	۱۲/۶
نهم	؟
دهم	۲۴

۲۰۰- کدام گزینه کامل‌کننده جای خالی عبارت‌های زیر است؟

الف) اگر معیارهای اندازه‌گیری ..... اقتصادی، یعنی رشد تولید ناخالص داخلی را با معیارهای اندازه‌گیری ..... و سایر شاخص‌ها ترکیب کنیم، تصویر کامل‌تری از پیشرفت اقتصادی یک کشور به دست می‌آوریم.

ب) در گزارش توسعه انسانی، ایران در رتبه ..... و جزء کشورهای با توسعه‌یافتگی ..... به شمار می‌رود.

۱) الف: توسعه - درآمد ملی ب: ۶۵ - پایین   ۲) الف: رشد - نابرابری درآمدی ب: ۶۷ - متوسط

۳) الف: توسعه - درآمد ملی ب: ۶۷ - متوسط   ۴) الف: رشد - نابرابری درآمدی ب: ۶۵ - بالا